

Anexă

**STRATEGIA NAȚIONALĂ
pentru prevenirea și combaterea spălării banilor
și finanțării terorismului
pentru perioada 2025 – 2030**

Lista acronimelor

AMLA – Autoritatea pentru Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului
ANABI – Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
ANAF – Agenția Națională de Administrare Fiscală
ASF – Autoritatea de Supraveghere Financiară
AVR – Autoritatea Vamală Română
BNR – Banca Națională a României
BR – beneficiar real
CASP – furnizor de servicii de cripto-active
CCF – Camera Consultanților Fiscali (SRB)
CECCAR – Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (SRB)
CNARNN – Centrul Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale
CSB/CFT – prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului
DIICOT – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
DNA – Direcția Națională Anticorupție
DNFBP – categorii de afaceri și profesii non-financiare desemnate
ECRIS – Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare
ECRIS GPS - ECRIS Global Person Search
EMPACT – Platforma europeană multidisciplinară împotriva amenințărilor criminale
FATF/GAFI – Grupul de Acțiune Financiară Internațională
FIU-UIF – unitate de informații financiare
FP – finanțarea proliferării
IEME – instituție emitentă de monedă electronică
IF – instituție financiară
IFN – instituție financiară nebancară
IGPR – Inspectoratul General al Poliției Române
IOCTA – Evaluarea amenințării reprezentate de criminalitatea organizată pe internet
IP – instituție de plată
MAI – Ministerul Afacerilor Interne
MER – Raportul de evaluare reciprocă al Comitetului Moneyval privind implementarea de către România a standardelor FATF/GAFI
MF – Ministerul Finanțelor
Moneyval – Comitetul Selectat de Experți pentru Evaluarea Măsurilor de Combatere a Spălării Banilor, din cadrul Consiliului Europei
OCG – Grup de Crimă Organizată
ONJN – Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc
ONPCSB – Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor
ONRC – Oficiul Național al Registrului Comerțului
ONG – organizații neguvernamentale
PCA – Parchet de pe lângă Curte de Apel

PICCJ – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
PT – Parchet de pe lângă Tribunal
ROARMIS – Registrul integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni
RTS – raport pentru tranzacții suspecte
SB/FT – Spălarea banilor/finanțarea terorismului
SOCTA – Evaluarea amenințării reprezentate de criminalitatea gravă și organizată
SNPCT – Sistemul național de prevenire și combatere a terorismului
SRB – Organism de autoreglementare
SRI – Serviciul Român de Informații
UE – Uniunea Europeană
UNBR – Uniunea Națională a Barourilor din România (SRB)
UNNPR – Uniunea Națională a Notarilor Publici din România (SRB)
VASP – Furnizor de servicii de active virtuale

Termenii și expresiile utilizate în prezentul document au sensul prevăzut în Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, în legislația națională și europeană în domeniul incident, dar și în reglementările sectoriale emise de instituțiile și autoritățile cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului

CUPRINS

I. INTRODUCERE

II. VIZIUNE

III. PRIORITĂȚI, POLITICI ȘI CADRUL LEGAL EXISTENTE

IV. ANALIZA CONTEXTULUI

V. OBIECTIVE STRATEGICE GENERALE ȘI SPECIFICE

VI. PROGRAME

VII. REZULTATE AȘTEPTATE

VIII. INDICATORI DE IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE

IX. INSTITUȚII ȘI AUTORITĂȚI IMPLICATE ÎN IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

X. IMPLICAȚII BUGETARE

XI. IMPLICAȚII ASUPRA CADRULUI JURIDIC

XII. CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE DE VIITOR ÎN CONTEXTUL ADOPTĂRII ȘI INTEGRĂRII NOILOR TEHNOLOGII

XIII. ANEXA LA STRATEGIA NAȚIONALĂ - PLAN DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI

I. INTRODUCERE

➤ Necesitatea elaborării Strategiei

Spălarea banilor și finanțarea terorismului sunt fenomene complexe care pot submina stabilitatea și integritatea sistemului financiar internațional.

În România, în ultimii ani au fost deja luate numeroase inițiative destinate prevenirii și sancționării acestor fenomene, care au consolidat în mod semnificativ eforturile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Plecând de la informațiile rezultate din practică se relevă existența unor probleme reale generate de activitățile prin care se urmărește reciclarea fondurilor, conexe unor infracțiuni precum evaziunea fiscală, traficul de droguri, fraudele cu fonduri europene, traficul de persoane sau infracțiunile de corupție etc..

La acestea se adaugă și amenințarea atacurilor teroriste care, în ultimii zeci de ani, au produs numeroase victime și au mutilat societăți și economii naționale. Conflictele generate continuă să prezinte riscuri majore pentru populația a numeroase state, în timp ce, la nivel mondial, riscul de noi atacuri teroriste rămâne ridicat.

Una dintre cele mai eficiente modalități de contracarare a acestui flagel este stoparea „combustibilului” care alimentează grupările și indivizii radicalizați, respectiv prevenirea și combaterea finanțării activităților teroriste.

În prezent mai multe documente de politici publice au fost adoptate la nivel național pentru a aborda criminalitatea economică și care evidențiază riscurile asociate cu SB/FT, creându-se astfel nivelul de înțelegere și coeziune interinstituțională care să asigure gestionarea adecvată a fenomenului.

În vederea asigurării unei abordări unitare, prin Decizia prim-ministrului nr. 2 din 4 ianuarie 2024, a fost înființat Comitetul interinstituțional pentru elaborarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și a planului de acțiune aferent.

Membrii Comitetului sunt reprezentanți ai instituțiilor și autorităților naționale care au prerogative în domeniul combaterii și prevenirii spălării banilor din România.

Prezenta Strategie națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului reprezintă un document programatic ce urmărește valorificarea expertizei acumulate și optimizarea activităților în domeniu, în deplină cooperare între autoritățile și instituțiile care fac parte din sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Totodată, prezenta Strategie asigură aplicarea unei abordări și metodologii consecvente pentru CSB/CFT, în toate domeniile.

Rețeaua interinstituțională pentru elaborarea și implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului reunește Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Secretariatul General al Guvernului, Ministerul Justiției, Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Banca Națională a României, Autoritatea Vamală Română.

Strategia stabilește măsuri generale și specifice pentru protejarea integrității sistemului financiar în ansamblul său, dar și a celorlalți participanți la viața economică, pentru a putea fi puse în aplicare acțiuni de atenuare specifice care vizează cele mai mari riscuri la care țara este expusă în domeniul CSB/CFT.

De asemenea, Strategia CSB/CFT va defini în mod clar obiectivele și acțiunile fiecăreia dintre autoritățile/instituțiile competente implicate, împreună cu termenele și acțiunile de atenuare care sunt prioritizate în funcție de nivelul de expunere la risc.

Pentru a fundamenta în mod unitar și coerent acțiunile propuse a fi realizate la nivelul autorităților și instituțiilor cu responsabilități în domeniu, Strategia sintetizează obiective, definește și corelează direcții de acțiune pentru toate componentele instituționale, în acord cu acțiunile stabilite prin Planul strategic de acțiune pentru atenuarea riscurilor, cu Planul de măsuri pentru implementarea recomandărilor constatate ca urmare a rundei a V-a de Evaluare Moneyval, respectiv cu reglementările naționale, europene și internaționale în domeniul prevenirii și combaterii SB/FT. Totodată, Strategia a avut în vedere și aspecte cuprinse în principalele concluzii și recomandări ale SOCTA, IOCTA și EMPACT și se completează cu prevederile celorlalte strategii naționale și sectoriale care vizează diversele forme de manifestare a criminalității organizate – Strategia Națională Anticorupție, Strategia națională împotriva criminalității organizate 2021 – 2024, Strategia națională privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 - 2025 și ale planurilor de acțiune aferente.

Potrivit Raportului de evaluare reciprocă al Comitetului Moneyval privind implementarea de către România a standardelor FATF/GAFI, s-a constatat că cea mai recentă strategie națională privind terorismul datează din anul 2002, neexistând o politică specifică pentru FT. Cu toate acestea, autoritățile române au derulat cu succes activități de detectare, anchetare, urmărire penală, inclusiv condamnare în domeniul FT. Prin prezenta Strategie, autoritățile își propun să demonstreze o înțelegere substanțială a riscurilor de FT, inclusiv prin abordarea riscurilor de utilizare abuzivă a ONG-urilor în scopuri FT și asigurarea/furnizarea de resurse și sesiuni de formare relevante.

Un reper important, la rândul lui, în elaborarea Strategiei CSB/CFT, îl constituie Planul Strategic de Acțiune pentru atenuarea riscurilor identificate cu ocazia realizării evaluării naționale a riscurilor de SB/FT, astfel cum acesta a fost completat cu măsuri necesare pentru a asigura implementarea recomandărilor cuprinse în Raportul de evaluare mutuală a României de către Comitetul Moneyval, aferent Runderi a V-a.

Pentru construirea Strategiei a fost prevăzut un anumit grad de flexibilitate în scopul de a răspunde la schimbările continue în tiparele infracționale, respectiv în ceea ce privește domeniul de nișă al spălării banilor și finanțării terorismului, în contextul necesității unei abordări proactive pentru a anticipa și a gestiona noile amenințări.

Elaborarea Strategiei este esențială pentru protejarea stabilității și a integrității sistemului financiar și prevenirea utilizării acestuia în scopuri ilegale și pentru conformitatea cu reglementările legale la nivel național, european și internațional, precum și pentru protejarea jurisdicției noastre împotriva riscurilor asociate cu spălarea de bani și finanțarea terorismului.

➤ **Definirea contextului național și global privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului**

Activitățile de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului rămân o prioritate înaltă la nivel internațional, pentru Uniunea Europeană și implicit pentru România, ca stat membru UE, reprezentând o provocare majoră pentru factorii de răspundere de la nivelul tuturor instituțiilor implicate în această luptă și necesită o cooperare instituțională adecvată și o îmbunătățire continuă a dialogului între sectorul public și cel privat.

Interesul pentru contracararea criminalității financiare fiind conturat încă din prima parte a secolului trecut, în 1989 au fost puse bazele task force-ului FATF, care astăzi reprezintă cea mai importantă voce la nivel mondial împotriva fenomenului de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

FATF, alături de organisme sale regionale (printre care Comitetul Moneyval de la nivelul Consiliului Europei), a ajuns să dețină în prezent o putere de reglementare și coercitivă extrem de importantă la nivel internațional, prin standardele dezvoltate și prin evaluările mutuale realizate pe baza acestora.

Statele pentru care evaluările coordonate de FATF indică deficiențe sunt trecute pe așa numitele liste negre și liste gri FATF, fiind practic izolate din punct de vedere financiar la nivel internațional, cu implicații majore atât la nivel social, cât și la nivelul economiilor per ansamblu (ex. băncile nu mai pot încheia relații de corespondent cu omoloage din alte state; cetățenilor statului trecut pe listele FATF li se refuză accesul la produse financiare în străinătate sau le pot obține numai în condiții speciale etc.).

De menționat că România a trecut recent prin procesul specific realizat de Moneyval (organism regional de evaluare al FATF) în cadrul Runde a V-a de evaluare mutuală derulat la nivelul statelor membre ale Consiliului Europei, raportul „Mutual Evaluation Report” fiind adoptat la Strasbourg în cadrul Plenarei din luna mai 2023, la finalul unei misiuni de evaluare care s-a desfășurat pe o perioadă de un an și jumătate.

Conform procedurilor FATF, deficiențele constatate de evaluatori trebuie avute în vedere de către fiecare autoritate națională în parte, implementarea măsurilor de remediere fiind verificată în cadrul rapoartelor de progres (follow-up) precum și în următoarele runde de evaluare.

La nivelul Uniunii Europene, instrumentele specifice, precum Directive și Regulamente, derivă de asemenea din aceleași standarde FATF, fiind în esență o transpunere aproape fidelă a textelor adoptate la nivelul acestui organism global. Complementar însă, Uniunea Europeană are propriile mecanisme de verificare a respectării regulilor în materia CSB/CFT.

Raportându-ne la perioada anterioară, în condițiile în care interesul pentru domeniul CSB/CFT a cunoscut o creștere exponențială în ultimii ani, FATF și-a întetit activitățile, în special pe zona de reglementare și actualizare a standardelor, iar Uniunea Europeană a decis înființarea unei autorități de sine stătătoare (AMLA) care să coordoneze supravegherea CSB/CFT de la nivelul statelor membre.

Strategia și Planul de acțiune aferent tratează cu o atenție deosebită contracararea fenomenului finanțării terorismului, propunând activități relevante în materie, inclusiv formare relevantă suplimentară.

Cu rol central, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor este unitatea de informații financiare a României (UIF) de tip administrativ, având atribuții de coordonare a *Sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului*, în conformitate cu dispozițiile art. 1 din *Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, cu modificările și completările ulterioare. La nivel internațional, UIF România este membru a Rețelei FIU.Net, a Grupului Egmont, precum și a comitetului Moneyval din cadrul Consiliului Europei.

La nivel național activitatea de prevenire și combatere a terorismului (inclusiv FT) se organizează și se desfășoară în mod unitar în cadrul SNPCT, din care fac parte toate instituțiile și autoritățile publice cu responsabilități în domeniu. Serviciul Român de Informații – în calitate de autoritate națională în domeniul prevenirii și combaterii terorismului – asigură coordonarea tehnică a SNPCT, prin Centrul de coordonare operativă antiteroristă.

Circumscrip prevenirii și combaterii colectării, transferului și utilizării resurselor financiare de către entitățile teroriste, precum și în vederea reducerii riscurilor de exploatare a organizațiilor nonprofit în scopuri teroriste, în cadrul mecanismului de cooperare interinstituțională în format SNPCT, are loc schimbul operativ de date și informații, respectiv integrarea acestora în vederea stabilirii și întreprinderii măsurilor care se impun, conform competențelor legale.

➤ **Principiile Strategiei**

Proiectarea Strategiei privind CSB/CFT la nivelul României s-a realizat prin raportare la sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, pe baza următoarelor principii cheie:

❖ Principiul prioritizării pe bază de risc în vederea creșterii eficienței activității derulate în domeniul CSB/CFT prin:

- analiza și evaluarea riscurilor existente de SB/FT, conform Evaluării Naționale a Riscurilor, a evaluărilor sectoriale, trans-sectoriale și individuale realizate de instituțiile și autoritățile responsabile, pentru a identifica și evalua potențialele amenințări legate de spălarea banilor și finanțarea terorismului în cadrul sistemului național;
- adaptarea periodică a planului de acțiune aferent Strategiei în funcție de rezultatele evaluărilor periodice naționale și sectoriale ale riscurilor de SB/FT sau în funcție de identificarea unor riscuri emergente cu impact semnificativ;
- asigurarea creșterii continue a nivelului de conștientizare în rândul instituțiilor financiare și al altor participanți la sistem cu privire la riscurile asociate spălării de bani și finanțării terorismului.

❖ Principiul calității și eficienței care constă în:

- construcția unui sistem eficient de colectare, analiză și diseminare a informațiilor privind operațiunile și tranzacțiile suspecte de spălare de bani sau finanțare a terorismului;
- utilizarea unor tehnologii și metodologii avansate pentru analiza datelor și identificarea schemelor de SB/FT;
- asigurarea unor anchete la standarde de calitate ridicate, în cazul infracțiunilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

❖ Principiul cooperării și abordării proactive în sensul:

- cooperării la nivel național și internațional prin dezvoltarea și utilizarea unor canale securizate și eficiente privind schimbul de informații cu autoritățile/instituțiile competente naționale și internaționale;
- promovării mecanismelor de formare continuă pentru personalul implicat din toate autoritățile/instituțiile, pentru a asigura înțelegerea adecvată a evoluțiilor în domeniul CSB/CFT, inclusiv prin schimburi de experiență cu alte instituții similare.

➤ **Perioada de implementare, părțile implicate și modul de cooperare**

Implementarea Strategiei este un proces continuu și în curs de desfășurare care depinde de diverși factori, precum evoluția mediului financiar, resursele disponibile, nivelul de tehnologie și alte elemente specifice contextului național.

Rolul autorităților și instituțiilor parte din cadrul național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, înființat prin Legea nr. 129/2019, este unul crucial pentru asigurarea conformității piețelor financiare, prin elaborarea și punerea în aplicare a politicilor și activităților specifice, precum și în sensul demonstrării unui nivel crescut de adecvare a sistemelor interne și a activității proprii la standardele internaționale.

Cu privire la primele etape de implementare, a fost stabilită necesitatea adaptării graduale a cadrului normativ național la recomandările formulate în cadrul MER România, inclusiv revizuirea procedurilor existente, continuarea implementării planului strategic de acțiune cu privire la atenuarea riscurilor de SB/FT.

Din perspectiva monitorizării constante în domeniul CSB/CFT, supravegherea și actualizarea măsurilor CSB/CFT sunt esențiale pentru a rămâne relevante și eficiente în fața evoluțiilor în domeniu, fiind necesară o abordare proactivă pentru a ține pasul cu dezvoltările legislative și tehnologice.

Nu în ultimul rând, din perspectiva monitorizării, trebuie avut în vedere că riscurile identificate în urma Evaluării Naționale de Riscuri SB/FT au făcut inclusiv obiectul informării în cadrul reuniunii CSAT (septembrie 2023).

II. VIZIUNE

Prin prezenta Strategie, România se angajează pe termen lung în prevenirea și combaterea/reducerea fenomenului de spălare a banilor și finanțare a terorismului, ceea ce va conduce în subsidiar și la scăderea ratei infracțiunilor predat aferente.

Scopul Strategiei este de a consolida și coordona eforturile autorităților și instituțiilor responsabile CSB/CFT la nivel național, precum și de a documenta în mod clar poziția țării în susținerea eforturilor internaționale în lupta împotriva diferitelor forme de SB/FT în vederea creșterii eficienței sistemului.

Viziunea Strategiei, în ansamblul ei, contribuie la conturarea priorităților strategice, fiind aliniată cu constatările din Evaluarea Națională a Riscurilor, cu planul național de atenuare a riscurilor de SB/FT și cu recomandările stabilite ca urmare a rundei a V-a de Evaluare Moneyval a României.

III. PRIORITĂȚI, POLITICI ȘI CADRUL LEGAL EXISTENTE

➤ Prioritățile domeniului CSB/CFT

- Actualizarea și armonizarea cadrului național de reglementare în materie CSB/CFT la standardele internaționale FATF, cu accent pe eliminarea deficiențelor identificate în Raportul de Evaluare Moneyval, precum și la cerințele legislative impuse prin instrumentele specifice Uniunii Europene;
- Dezvoltarea unei mai bune înțelegeri a amenințării reprezentate de SB/FT pe plan intern și internațional și a performanței României în combaterea acestor fenomene;
- Consolidarea rolului instituțiilor din România în mecanismele și organismele internaționale de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
- Recunoașterea de către toate autoritățile/instituțiile implicate a activității CSB/CFT ca fiind un element cheie în cadrul proceselor interne;
- Asigurarea unui nivel optim al capacității operaționale specifice domeniului CSB/CFT (umane, tehnice și logistice), creșterea eficienței și a calității produselor de analiză și ale mecanismelor tehnice și procedurale în cazul tuturor autorităților/instituțiilor parte din sistemul național CSB/CFT;
- Intensificarea cooperării interinstituționale, atât la nivel național, cât și internațional;
- Accentuarea rolului de liant strategic al ONPCSB între autoritățile de aplicare a legii și entitățile din mediul privat, asigurarea continuării și a intensificării dialogului profesional specific cu toți partenerii din ecosistemul CSB/CFT, autorități de supraveghere, autorități de aplicare a legii, organisme de autoreglementare și entități raportoare;
- Creșterea înțelegerii cu privire la riscurile actuale și emergente ale SB/FT și facilitarea unei abordări coordonate pentru combaterea și atenuarea acestor riscuri;
- Monitorizarea riscurilor asociate activelor virtuale, în contextul evoluției rapide a acestora pe piața financiară globală. Acest lucru implică dezvoltarea unor mecanisme specifice de reglementare și supraveghere a entităților care operează cu astfel de active (norme sectoriale), în conformitate cu standardele internaționale și cu bunele practici în domeniu;
- Dezvoltarea unui cadru legislativ și operațional adecvat pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului prin intermediul activelor virtuale, asigurând astfel o abordare integrată și eficientă în gestionarea riscurilor asociate cu aceste tehnologii emergente;
- Creșterea capabilităților, a eficienței și a calității produselor de analiză, prin implementarea și actualizarea unor mecanisme tehnice și procedurale adecvate pentru preluarea și tratarea rapoartelor transmise de UIF-uri, accesarea surselor de date externe, schimbul de informații cu partenerii instituționali și colectarea datelor statistice relevante;
- Creșterea performanțelor UIF România prin sporirea cooperării și a schimbului de informații între autoritățile de supraveghere, ONPCSB, autoritățile de aplicare a legii și serviciile de informații;
- Îmbunătățirea continuă a calității schimbului de informații și a cooperării de tip UIF - UIF în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și/sau a finanțării terorismului;
- Realizarea obiectivelor stabilite în cadrul Planului de măsuri pentru implementarea recomandărilor formulate ca urmare a runde a V-a de Evaluare Moneyval;

- Implementarea măsurilor stabilite în cadrul planului strategic de acțiune adoptat de autoritățile și instituțiile cu atribuții de combatere a amenințărilor generate de SB/FT pentru atenuarea riscurilor și a vulnerabilităților identificate pe baza rezultatelor Evaluării Naționale a Riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului;
- Consolidarea sistemului operațional specific abordării pe bază de risc prin care se realizează activitatea de supraveghere a entităților raportoare, eficientizând modalitățile, frecvența și intensitatea etapelor de analiză și evaluare a nivelului de expunere la riscul de SB/FT a entităților raportoare, inclusiv evaluarea riscului de abuz al unor sectoare pentru finanțarea terorismului;
- Intensificarea dialogului cu mediul privat (entități raportoare și clienți) și a activităților de instruire și îndrumare de către autoritățile de supraveghere CSB/CFT;
- Crearea unei culturi a conformității și creșterea gradului de conștientizare a importanței respectării prevederilor legale în domeniul CSB/CFT din partea entităților raportoare, prin înțelegerea modului de aplicare a măsurilor de cunoaștere, acceptare și monitorizare a clientelei și a beneficiarilor reali, precum și de evaluare a riscurilor, cu scopul facilitării identificării tranzacțiilor suspecte și a creșterii calității rapoartelor de tranzacții suspecte transmise ONPCSB.

România este monitorizată, sub aspectul luptei împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului și de către organisme internaționale ce evaluează mai mult decât simpla transpunere a standardelor specifice, respectiv evaluează conformitatea față de standardele internaționale în domeniu.

➤ **Politici europene și internaționale în domeniul CSB/CFT**

La nivel european a fost aprobat un nou pachet legislativ care conține modificări semnificative în ceea ce privește reglementările aplicabile în domeniul CSB/CFT, respectiv:

- *Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de modificare și abrogare a Directivei (UE) 2015/84*, act normativ care conține dispoziții ce vor fi transpuse în legislația națională, precum reguli privind autoritățile naționale de supraveghere și unitățile de informații financiare din statele membre;
 - *Directiva (UE) 2024/1654 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 de modificare a Directivei (UE) 2019/1153 în ceea ce privește accesul autorităților competente la registrele centralizate de conturi bancare prin intermediul sistemului de interconectare și măsurile tehnice de facilitare a utilizării evidențelor tranzacțiilor;*
 - *Regulamentul (UE) 2024/1620 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2024 de instituire a Autorității pentru Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010, (UE) nr. 1094/2010 și (UE) nr. 1095/2010;*
- România a susținut extinderea sferei de implicare a AMLA și la alte entități decât instituțiile de credit, respectiv în prima fază la furnizori de CASP și ulterior la entități non-financiare expuse unui risc semnificativ, cum ar fi jocurile de noroc. În acest scop, este necesar ca AMLA să beneficieze de întreaga susținere pentru a obține resursele necesare îndeplinirii tuturor sarcinilor atribuite. România s-a alăturat unora dintre îngrijorările exprimate care vizează volumul de acte subsecvente pe care

AMLA va trebui să le redacteze în aplicarea pachetului legislativ, volum care va genera o presiune semnificativă pentru AMLA chiar din cursul primilor ani de funcționare;

- *Regulamentul (UE) 2024/1624 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2024 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului.*

Alte regulamente cu aplicare directă în toate statele membre sunt:

- Regulamentul (UE) 2023/1113 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive și de modificare a Directivei (UE) 2015/849;

- Regulamentul (UE) 2023/1114 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind piețele criptoactivelor și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 1095/2010 și a Directivelor 2013/36/UE și (UE) 2019/1937;

- Regulamentul (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005, care reglementează un set de norme la nivelul Uniunii Europene care permit efectuarea unor acțiuni comparabile de control al numerarului în interiorul Uniunii Europene și facilitează în mod considerabil eforturile de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului.

La nivel internațional, FATF este organismul inter-guvernamental care stabilește, prin intermediul a 40 de Recomandări, standarde de acțiune pentru țări și dezvoltă și promovează politici de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și toate măsurile pe care sistemele naționale ar trebui să le pună în aplicare în domeniul justiției penale și sistemele de reglementare legislativă.

➤ **Cadrul legal național**

În România, actul normativ primar care stabilește cadrul CSB/CFT este *Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, cu modificările și completările ulterioare. Domeniul de aplicare al Legii nr. 129/2019 acoperă definirea SB, aplicarea măsurilor preventive, obligațiile de raportare, supravegherea combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, funcționarea registrelor privind beneficiarul real pentru persoane și construcții juridice, precum și analiza și prelucrarea informațiilor și a schimbului de informații de către ONPCSB.

La momentul elaborării acestei Strategii, alte acte normative relevante sunt:

- Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanța Guvernului nr. 9/2021 privind stabilirea unor măsuri de facilitare a utilizării informațiilor financiare și a analizelor financiare în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni, aprobată prin Legea nr. 169/2022;
- Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 491/2021 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 191/2023 privind aprobarea formei și conținutului rapoartelor prevăzute la art. 6 și 7 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și a metodologiei de transmitere a acestora;
- Ordinul președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 37/2021 privind aprobarea normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor;
- Ordinul Președintelui ANAF nr. 1958/2021 din 10 decembrie 2021 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind depunerea la autoritatea vamală a declarațiilor referitoare la numerarul însoțit sau neînsoțit, modelul și modul de emitere a deciziei autorității vamale prevăzute la art. 7 din Regulamentul (UE) 2018/1.672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005;
- Regulamentul BNR nr. 2/2019 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul ASF nr. 13/2019 privind instituirea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului prin intermediul sectoarelor financiare supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară.

IV. ANALIZA CONTEXTULUI

Prezenta Strategie a fost realizată luând în considerare și recomandările generate de:

- Raportul privind evaluarea națională a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, Planul strategic de acțiune pentru atenuarea riscurilor identificate cu ocazia realizării evaluării naționale a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului;
- Raportul de evaluare mutuală a României în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, realizat sub coordonarea Secretariatului Moneyval, aferent Rundeii a V-a și Planul de acțiune pentru atenuarea riscurilor rezultat;

- Cel mai recent raport privind evaluarea supranațională a riscurilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și al finanțării terorismului al Comisiei Europene, publicat în anul 2022¹;
- Standardele internaționale în materie de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

➤ **Riscuri și vulnerabilități identificate de Evaluarea Națională a Riscurilor**

Raportul privind evaluarea națională a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, pe lângă o prezentare a sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, înglobează contribuția tuturor autorităților implicate, cuprinzând analize defalcate din perspectiva infracțiunilor predicat pentru spălarea banilor, a sectoarelor de activitate, a tipurilor de clienți și a nivelului generic de risc aferent acestora.

În iulie 2022, la nivelul BNR a fost aprobată *Evaluarea sectorială a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la nivelul entităților supravegheate de Banca Națională a României*. Concluziile evaluării sectoriale au fost avute în vedere la realizarea *Evaluării naționale a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului*.

În noiembrie 2022, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a publicat o sinteză² a Raportului privind evaluarea națională a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului³.

Potrivit Raportul de evaluare mutuală a României de către Comitetul Moneyval, aferent Runderi a V-a, riscurile sectoriale sunt destul de bine înțelese în sectorul financiar și mai puțin în sectorul DNFBP. În unele domenii, înțelegerea riscurilor de SB/FT este mai dezvoltată decât cele constatate în evaluarea națională a riscurilor.

Potrivit constatărilor Raportului privind evaluarea națională a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, principalele concluzii care se desprind cu privire la infracțiunile predicat generatoare de venituri infracționale sunt:

- ❖ *evaziunea fiscală* reprezintă o sursă relevantă generatoare de venituri infracționale ce sunt pretabile a fi reciclate astfel încât, ținând cont de prejudiciile semnificative evidențiate și de datele statistice concludente din cadrul Raportului, se apreciază că riscurile asociate spălării banilor proveniți din evaziune fiscală sunt ridicate;
- ❖ *corupția* reprezintă un fenomen infracțional cu impact ridicat din perspectiva riscurilor de spălare de bani, având în vedere frecvența și volumul mare al produsului infracțional constat în cauzele investigate și cele soluționate definitiv, dar și percepția subiectivă exprimată în majoritatea chestionarelor prelucrate;
- ❖ *traficul de persoane* permite spălarea banilor prin intermediul utilizării numerarului, folosirii interpușilor și căraușilor, astfel încât riscurile de spălare a banilor asociate traficului de persoane sunt ridicate;

¹Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the assessment of the risk of money laundering and terrorist financing affecting the internal market and relating to cross-border activities, 27.10.2022, COM(2022) 554 final;

²Informații disponibile accesând <https://www.onpcsb.ro/pdf/Rezumat%20NRA%20Public.pdf>;

³ Raportul vizează perioada 2017 - 2021

❖ *infrafracțiunile informatice* sunt, de regulă, comise de cetățeni români în străinătate, iar produsele infracționale au fost transferate prin intermediul căraușilor de bani în România; trendul ascendent constat în ultimii ani la nivelul autorităților care instrumentează astfel de cauze justifică evaluarea acestor riscuri ca fiind ridicate.

De asemenea, în baza datelor existente și a practicii judiciare naționale, se estimează faptul că fenomenul de *contrabandă*, în special cu țigarete, prezintă un *risc mediu de spălare de bani*.

Riscurile pe care le prezintă *traficul de droguri* pentru spălarea banilor (infrafracțiunile predicat sunt comise în străinătate de către grupurile de crimă organizată, iar România este un punct de tranzit pentru transferul de stupefiante către alte țări) pot fi evaluate ca fiind *medii*.

Totodată, pentru anumite riscuri legate de *infrafracțiunile împotriva mediului* (defrișări ilegale, gestionarea deșeurilor) care nu au avut un impact major în perioada analizată, în prezent se constată o consistență a acestora, fiind legate de o expunere la riscurile de SB.

Cu privire la riscurile de SB în funcție de *subiectul supus analizei de risc*, se pot adăuga următoarele aspecte:

❖ *persoanele juridice rezidente din România prezintă un risc mediu*, companiile românești putând fi folosite pentru desfășurarea unor activități ilicite, inclusiv spălarea de bani;

❖ *persoanele fizice rezidente sunt expuse unui risc mediu*, aspect ce derivă cu precădere din folosirea conturilor personale aparținând persoanelor fizice cu scopul disimulării unor activități comerciale specifice persoanelor juridice;

❖ *persoanele expuse public prezintă un risc ridicat*, în special sub aspectul poziției ocupate, care le permite acestora să aibă acces la fondurile publice și să fie protejate într-o anumită măsură prin investirea lor într-o astfel de funcție, iar acest statut creează un avantaj important care ar putea fi utilizat de către spălătorii de bani;

❖ *persoanele fizice nerezidente prezintă un risc scăzut* având în vedere că reprezintă un procent scăzut de persoane condamnate pentru infracțiunea de spălare a banilor.

În funcție de *sectorul economic* supus analizei de risc de spălare a banilor, s-au constatat următoarele:

❖ *sectorul financiar din România*

○ sub-sectorul *bancar prezintă un risc mediu datorită* unui mediu de control mai sofisticat în comparație cu restul entităților raportoare în domeniul CSB/CFT. Pentru calculul riscului a fost luat în considerare și volumul mare al cifrei de afaceri și concentrarea naturală a sectorului asupra gestionării și transferului de active, iar astfel, sectorul bancar, în ansamblu, a rezultat ca fiind expus unui risc mediu de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

○ sub-sectorul *instituțiilor financiare nebancare*, înscrise în Registrul special al Băncii Naționale a României și supravegheate de către banca centrală, prezintă *un risc scăzut* datorită naturii limitate a produselor, a gradului redus de acoperire geografică, a faptului că mare parte din instituțiile financiare nebancare aflate în aria de supraveghere a Băncii Naționale a României desfășoară activitate numai la nivel național, a portofoliului de clienți al instituțiilor care este format, aproape în întregime, din clienți rezidenți, precum și datorită faptului că sumele procesate prin intermediul acestor instituții financiare sunt relativ reduse.

- sub-sectorul instituțiilor emitente de monedă electronică a fost evaluat ca fiind expus unui risc mediu-ridicat, din cauza unei transparențe mai scăzute a beneficiarilor serviciilor, dar și a deficiențelor identificate în procesul de supraveghere.
- sub-sectorul instituțiilor de plată a fost evaluat ca având un risc mediu-ridicat, în principal din cauza deficiențelor identificate în activitatea de supraveghere, în condițiile în care serviciile oferite ar putea fi exploatate având în vedere accesibilitatea și viteza de operare caracteristice.
- sub-sectorul distribuitorilor de monedă electronică/agenților de plată este considerat ca prezentând un risc mediu-ridicat, datorită eterogenității și numărului foarte mare al acestora. Astfel, conformitatea entităților componente ale acestui sub-sector este foarte dificil de stabilit prin acțiuni de supraveghere și inspecție, în contextul în care nu sunt disponibile instrumente adecvate și au fost identificate și o serie de lacune legislative care vizează acest sector.
- ❖ Entitățile raportoare care fac obiectul supravegherii SB/FT ale ASF sunt cele din sectorul instrumente și investiții financiare, sectorul asigurări și reasigurări și sectorul sistemului de pensii private. Rezultatele Evaluării Naționale a Riscurilor SB/FT cu privire la aceste entități au reliefat următoarele ratinguri de risc:

Tip entitate	SB risc inerent	SB risc rezidual	FT/TFS risc inerent / rezidual
Intermediarii de instrumente financiare (SSIF)	mediu-ridicat	mediu	scăzut
Agenții de investiții/delegați	mediu	mediu	scăzut
Societățile de administrarea a investițiilor (SAI)	mediu	mediu	scăzut
Societățile de administrare a investițiilor de tip alternativ (AFIA)	mediu	mediu	scăzut
Societățile de investiții financiare (SIF)	mediu	mediu	scăzut
Depozitarii de instrumente financiare	mediu	mediu	scăzut
Instrumentele financiare – produse distribuite în piața de capital	mediu	mediu	scăzut
Societăți de administrare a fondurilor de pensii facultative (pilon III)	scăzut	scăzut	scăzut
Asigurători - pentru asigurări de viață și unit link/anuități	mediu	mediu	scăzut
Asigurători - pentru asigurări de garanție	mediu	mediu	scăzut
Intermediari de asigurări	mediu	mediu	scăzut

❖ *sectorul imobiliar* (inclusiv construcțiile – comerțul cu materiale de construcții, dezvoltatorii și agenții imobiliari) reprezintă o adevărată provocare din punctul de vedere al combaterii spălării banilor, fiind caracterizat *printr-un grad de risc ridicat*;

❖ *sectorul agricol* prezintă un *risc mediu*, fiind expus în special din cauza utilizării numerarului și a posibilității de a accesa subvenții de la bugetul UE sau de la bugetul național, în mod fictiv și care sunt folosite în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate;

❖ *sectorul comercializării produselor petroliere și a gazelor naturale* are un *risc mediu*, în contextul în care infracțiunea predicat cel mai des întâlnită a fost evaziunea fiscală, iar grupurile

infraționale organizate au putut utiliza sectorul pentru ascunderea originii ilicite a banilor, ca urmare a faptului că operațiunile comerciale desfășurate în acest sector implică sume mari de bani;

❖ *sectorul comerțului prezintă un risc mediu* ca urmare a faptului că majoritatea societăților sau a persoanelor fizice autorizate sunt înregistrate în registrul național al comerțului și dețin conturi bancare; mai mult, marea majoritate a operațiunilor comerciale se intersectează la un moment dat cu sistemul bancar, fiind secondate de efectuarea unor operațiuni financiar-bancare.

În funcție de categoria entităților raportoare aflate sub supravegherea ONPCSB ce fac obiectul legislației specifice din perspectiva analizei expunerii la riscul de spălare a banilor, s-au constatat următoarele:

- *Sectorul furnizorilor de servicii de jocuri de noroc* prezintă, atât în ceea ce privește cazinourile, cât și jocurile de noroc online, *un risc ridicat*, având în vedere faptul că sectorul este atractiv pentru spălarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni, care necesită un nivel mediu de experiență, deoarece veniturile ilegale pot fi convertite cu ușurință în câștiguri legitime din jocuri de noroc;

- Serviciile furnizate de *profesioniștii care oferă consultanță managerială și de afaceri*, privind inclusiv aspecte financiare sau contabile, pot fi utilizate frecvent în schemele de spălare de bani și sunt considerate de infractori ca fiind cea mai bună modalitate de a compensa lipsa lor de expertiză, aceste elemente argumentând astfel considerarea faptului că *nivelul amenințării de spălare de bani legat de serviciile furnizate de profesioniștii care oferă consultanță managerială și de afaceri să fie considerat ridicat*. În plus, analiza cazurilor și a tipologiilor de spălare a banilor pentru perioada de referință a evidențiat utilizarea acestui tip de servicii ca explicație generică în cazul prestărilor de servicii fictive, care aveau ca scop exclusiv crearea unei aparente legalități a fondurilor în cauză;

- În ultima perioadă, *criptomonedele și moneda virtuală* au fost dezvoltate foarte mult și reprezintă un sector emergent, furnizorii - prezentând *un risc ridicat*. În acest context, interesul manifestat de grupurile de crimă organizată este crescut, mai ales, în contextul în care există un control instituțional deficitar, iar acest sector facilitează anonimatul, rapiditatea și inexistența unor limite privind volumul fondurilor transferate. În România, acest sector nu este încă pe deplin reglementat și este încă dificilă identificarea unor instrumente adecvate pentru a furniza informații relevante în vederea sensibilizării publicului. Tendința de continuă creștere a interesului public pentru monedele virtuale (cunoscute și sub denumirea de criptoactive) se înregistrează și în România, iar aceasta a condus la o intensificare a activităților speculative, volatile și extrem de riscante, cu un potențial ridicat de a genera pierderi financiare pentru investitori;

- *Sectorul caselor de amanet și al instituțiilor financiare nebancare* supravegheate de ONPCSB prezintă *un risc mediu*, în condițiile în care se apreciază că spălarea banilor prin intermediul IFN-urilor ar putea fi posibilă prin obținerea de către infractori sau de către interpușii acestora a unor împrumuturi pe care să le plătească utilizând fonduri ilicite, chiar și în cazul în care costurile aferente sunt mai ridicate decât în cazul altor oferte existente pe piață, pentru a beneficia de faptul că aplicarea măsurilor de cunoaștere a clientelei poate fi, în anumite cazuri, mai puțin riguroasă decât în cadrul băncilor;

- *Sectorul caselor de schimb valutar* prezintă *un risc mediu*, ținând cont de faptul că sume provenite din surse infraționale pot fi supuse unor schimburi valutare succesive, în diverse valute,

pentru a facilita derularea unor operațiuni complexe având ca scop disimularea originii reale a activelor implicate;

- *Profesioniștii, cum ar fi avocații, notarii, experții contabili și contabilii autorizați și consultanții fiscali* sunt expuși unui risc mediu ca intensitate, având în vedere serviciile de consultanță pe care le pot furniza potențialilor autori de fapte penale, în sensul creării de structuri corporative complexe pentru investițiile și transferul fondurilor de origine ilicită. În egală măsură, acești profesioniști sunt atractivi pentru infractori deoarece, prin reputația profesională, oferă o aparență de legalitate și onorabilitate de care aceste persoane se pot folosi pentru a înșela vigilența entităților raportoare;

- În ceea ce privește *persoanele care comercializează opere de artă*, analiza relevă un risc mediu de expunere, ținând cont de particularitățile comerțului cu artă, de valorile mari antrenate, de criteriile subiective de evaluare, rezultând că este un sector atractiv pentru spălarea banilor;

- Se consideră că nivelul de amenințări de spălare a banilor/finanțare a terorismului legat de *alți profesioniști din domeniul juridic* este de nivel mediu pentru practicienii în insolvență și de nivel scăzut pentru executorii judecătorești;

- *Alți profesioniști cum ar fi auditorii și evaluatorii* prezintă un risc scăzut, în considerarea modului în care aceștia își desfășoară activitatea și tipul de servicii oferite constituind factori care reduc nivelul de vulnerabilitate. De asemenea, analiza a constatat o activitate intensivă de supraveghere a acestor entități, fapt ce contribuie favorabil la atenuarea riscurilor identificate.

Circulația numerarului la frontierele intracomunitare și extracomunitare reprezintă un segment care a înregistrat vulnerabilități din perspectiva tipologiilor și riscurilor de spălare de bani cu fonduri provenite activități ilegale, existând posibilitatea reintroducerii în circuitul ilegal. De-a lungul timpului au fost depistate persoane care transportă numerar la frontierele intracomunitare și extracomunitare, tendința fiind aceea de restituire a numerarului, concomitent cu luarea de măsuri contravenționale blânde de către autoritățile competente, în lipsa unui cadru legislativ adecvat din perspectiva proporționalității regimului sancționator cu scopul urmărit și cel al interpretării realității, respectiv al sursei legitime a sumelor.

Totodată, potrivit constatărilor Raportului privind evaluarea națională a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, riscul de finanțare a terorismului în România este scăzut. Pe teritoriul național nu au fost identificate rețele care să acționeze în scopul obținerii, colectării sau transferării de fonduri în beneficiul entităților teroriste.

➤ **Situația actuală**

Potrivit Raportul de evaluare mutuală a României de către Comitetul Moneyval, aferent Rundeii a V-a, autoritățile au demonstrat o înțelegere corectă a riscurilor de SB la care este expusă Romania.

În scopul implementării recomandărilor propuse de experții internaționali prin Raportul de evaluare mutuală a României de către Comitetul Moneyval, aferent Rundeii a V-a , la nivelul UIF a fost adoptat mecanismul de analiză a rapoartelor de tranzacții suspecte prin modificarea criteriilor de risc și a punctajului, în conformitate cu riscurile identificate în Evaluarea Națională a Riscurilor.

Pentru a crește calitatea rapoartelor de tranzacții suspecte, în sensul de a solicita entităților raportoare să identifice o presupusă infracțiune principală care stă la baza infracțiunii de spălare a banilor și pentru a face distincție între rapoartele privind SB, FT și infracțiunile principale, au fost modificate forma și conținutul rapoartelor de tranzacții suspecte.

La nivelul ONPCSB este testată în producție o platformă IT nouă, care include 3 componente majore:

- portalul de raportare a tranzacțiilor, construit pentru a răspunde provocărilor sectorului CSB, dar și pentru a veni în întâmpinarea propunerilor de optimizare formulate de către entitățile raportoare;
- modulul de analiză a datelor;
- modulul de gestionare și automatizare a fluxurilor de documente interne.

De asemenea, la nivelul ONPCSB a fost implementată o soluție de analiză blockchain și a fost suplimentat setul de baze de date direct accesibile, în scopul utilizării în cadrul proceselor de analiză.

Cadrul instituțional implică o gamă largă de autorități și instituții publice, cu activități specifice, precum:

❖ **Ministere:**

- Ministerul Justiției elaborează politici publice, strategii și planuri de acțiune în domeniile justiției, prevenirii și combaterii corupției și criminalității grave. De asemenea, deține registrul beneficiarilor reali pentru asociații și fundații și este autoritatea centrală în domeniul cooperării judiciare internaționale. În subordinea Ministerului Justiției își desfășoară activitatea Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, desemnată drept oficiu național pentru recuperarea creanțelor în sensul Deciziei 2007/845/JAI, respectiv oficiu național pentru gestionarea bunurilor înghețate, în sensul art. 10 din Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului.
- Ministerul Finanțelor este autoritatea centrală cu rol de coordonare și de gestionare a relației cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică în domeniul infracțiunilor fiscale; în subordinea MF se regăsește ONPCSB, funcționând ca organ cu personalitate juridică, independent și autonom din punct de vedere operațional și funcțional; totodată, la nivelul Ministerului Finanțelor funcționează Comisia de autorizare a activității de schimb valutar.

❖ **Justiție penală, agenții operaționale și alte autorități ale administrației publice centrale cu atribuții în domeniu:**

- Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție anchetează cazurile de SB prin: parchetele de pe lângă instanțele de judecată, parchetele militare, Direcția de Investigare a Criminalității Organizate și Terorismului și Direcția Națională Anticorupție pentru corupție mare și medie. PICCJ prin DIICOT este autoritatea competentă să ancheteze infracțiunile FT.
- Serviciul Român de Informații este serviciul organizat de stat specializat în domeniul informațiilor privitoare la securitatea națională a României, parte componentă a sistemului național de apărare, care organizează și execută activități pentru culegerea, verificarea și valorificarea informațiilor necesare cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror acțiuni care constituie, potrivit legii, amenințări la adresa securității naționale a României. Serviciul Român de Informații execută activități informative și tehnice de prevenire și combatere a terorismului iar în cazul în care, din verificările și activitățile specifice prevăzute la art. 9 și 10 din Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, cu modificările și completările ulterioare, rezultă date și informații

care indică pregătirea sau săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, acestea sunt transmise organelor de urmărire penală în condițiile prevăzute de art. 61 din Codul de procedură penală.

- Inspectoratul General al Poliției Române este unitatea centrală de prevenire, detectare și combatere a criminalității prin: Direcția pentru Combaterea Criminalității Organizate, Direcția de Investigare a Criminalității, Direcția de Investigare a Criminalității Economice, Direcția Operațiuni Speciale, Direcția Arme, Explozivi și Substanțe Periculoase, Direcția Ordine Publică, Direcția Poliției Transporturilor și Institutul pentru Cercetarea și Prevenirea Criminalității. IGPR și unitățile teritoriale aflate în subordinea sa fac parte din MAI.

- Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor este unitatea de informații financiare a României care primește, analizează și diseminează informații financiare. ONPCSB este, de asemenea, organismul național de coordonare pentru evaluarea riscului de SB/FT la nivel național și are responsabilitatea de a supraveghea respectarea prevederilor cadrului juridic CSB/CFT de către unele IF nebankare și DNFBP.

- Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate - ANABI este o instituție publică de interes național cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Justiției. Prin înființarea ANABI, România propune o abordare integrată a recuperării activelor provenite din infracțiuni combinând funcțiile suport pentru organele de urmărire penală și instanțe cu cele de cooperare internațională, de gestionare efectivă a bunurilor indisponibilizate și de reutilizare socială a bunurilor și valorilor confiscate.

- Agenția Națională de Administrare Fiscală asigură administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor venituri bugetare date prin lege în competența sa, precum și controlul operativ și inopinat privind prevenirea, descoperirea și combaterea oricăror acte și fapte care au ca efect fraudă și evaziunea fiscală, precum și a altor fapte date prin lege în competența sa, conform atribuțiilor generale stabilite prin HG nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, deține informațiile de bază și despre beneficiarul real al fiduciilor și construcțiilor juridice similare, deține un registru central al conturilor bancare și de plăți. ANAF este subordonată MF.

- Autoritatea Vamală Română este organul de specialitate al administrației publice centrale în domeniul vamal, instituție publică aflată în subordinea Ministerului Finanțelor, fiind competentă în ceea ce privește controlul bunurilor la frontiera externă a Uniunii Europene, inclusiv, conform, prevederilor Regulamentului UE nr. 1672/2018, a numerarului care intră sau iese din Uniunea Europeană. Activitatea Autorității la nivel teritorial se exercită prin intermediul direcțiilor regionale vamale în cadrul cărora funcționează birouri vamale de interior și/sau de frontieră.

- Poliția de Frontieră Română supraveghează și controlează trecerea frontierei de stat, prevenirea și combaterea migrației ilegale și a actelor specifice de criminalitate transfrontalieră săvârșite în aria sa de competență.

- Oficiul Național al Registrului Comerțului deține un registru central cu informații de bază și cu beneficiarul real pentru persoanele juridice obligate să se înregistreze în registrul comerțului. Informațiile de bază pentru astfel de persoane juridice sunt, de asemenea, păstrate în registrele celor 41 de județe ale României și municipiului București.

❖ Instituții, autorități și organisme cu atribuții de supraveghere și control în domeniul CSB/CFT:

- Banca Națională a României deține atribuții exclusive privind supravegherea și controlul, pe bază de risc, al respectării dispozițiilor cadrului legal privind prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului de către următoarele categorii de entități, ce desfășoară activitate și au prezență fizică pe teritoriul României:

- a) **instituțiile de credit** persoane juridice române și sucursalele instituțiilor de credit persoane juridice străine;
- b) **instituțiile de plată** persoane juridice române și sucursalele instituțiilor de plată din alte state membre;
- c) **instituțiile emitente de monedă electronică** persoane juridice române și sucursalele instituțiilor emitente de monedă electronică din alte state membre;
- d) **instituțiile financiare nebancare** înscrise în Registrul special și instituțiile financiare nebancare înscrise numai în Registrul general care au și statut de instituție de plată sau instituție emitentă de monedă electronică.

În cazul instituțiilor menționate la literele a) - c), persoane juridice române, BNR are competența de a supraveghea și controla și activitățile desfășurate de acestea direct pe teritoriul unui alt stat membru.

Pe lângă această competență de supraveghere, BNR supraveghează, în calitate de supraveghetor gazdă, pe bază de risc, dacă activitățile desfășurate prin intermediul agenților și distribuitorilor din România ai instituțiilor emitente de monedă electronică și ai instituțiilor de plată din alte state membre respectă cerințele legale privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

În aplicarea prevederilor legislației incidente, BNR a adoptat mecanismul de supraveghere a activității instituțiilor din aria sa de competență și a stabilit un set de cerințe specifice, care se regăsesc în actele normative și instrucțiunile emise de banca centrală, pe care instituțiile supravegheate sunt obligate să le respecte.

Cerințele impuse de BNR sunt în permanentă dinamică, în scopul asigurării concordanței, atât cu prevederile legislației în materie, cât și cu evoluțiile specifice și cu cele mai bune practici.

Având la bază o serie de standarde recunoscute internațional, BNR promovează o politică activă în domeniul supravegherii activității instituțiilor de credit și a celor financiare din perspectiva prevenirii spălării banilor și a finanțării terorismului, prin:

- stabilirea criteriilor de adecvare *fit and proper* față de acționari (proprietari), precum și față de managementul instituției;
- stabilirea și supravegherea respectării evaluărilor, politicilor, metodologiilor și procedurilor interne proprii ale entităților, pentru a asigura limitarea expunerii la riscurile SB/FT;
- stabilirea cerințelor menite să asigure calitatea ridicată și funcționalitatea sistemelor de control intern ale instituției, din perspectiva proceselor interne aferente prevenirii spălării banilor și a finanțării terorismului;
- dispunerea de măsuri de supraveghere, sancțiuni administrative și/sau măsuri sancționatoare, pentru soluționarea situațiilor de nerespectare/încălcare a prevederilor legale și a celor sectoriale de către instituțiile financiare supravegheate, în scopul reducerii riscurilor sau al înlăturării deficiențelor și a cauzelor acestora.

Activitatea de supraveghere efectuată de BNR, în ceea ce privește prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului, în mod proporțional cu riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului identificate la nivel sectorial, sub-sectorial și individual, este reglementată în cadrul *Procedurii privind procesul de supraveghere și evaluare pe bază de risc*, aprobată la nivelul Comitetului de supraveghere al BNR. În cadrul Direcției Supraveghere există o structură de specialitate care desfășoară monitorizarea, pe bază continuă, a activității instituțiilor financiare supravegheate de BNR, din perspectiva prevenirii spălării banilor și a finanțării terorismului.

- Autoritatea de Supraveghere Financiară este instituția cu responsabilitatea exclusivă de a supraveghea respectarea dispozițiilor cadrului juridic privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului de către instituțiile financiare nebancare care operează pe piețele de capital/valori mobiliare, asigurări și pensii private.

- Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc împarte responsabilitatea cu ONPCSB pentru supravegherea respectării prevederilor cadrului legal CSB/CFT de către cazinouri fizice și online.

În plus față de ONPCSB, mai multe SRB-uri au, de asemenea, responsabilitatea de a supraveghea respectarea prevederilor cadrului juridic CSB/CFT. Acestea includ: CECCAR, CCF, UNNPR, UNBR, SRB-uri care au încheiate acorduri de cooperare cu ONPCSB.

V. OBIECTIVE STRATEGICE GENERALE ȘI SPECIFICE

Strategia urmărește creșterea performanței administrative la întregul nivel al sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în ceea ce privește alinierea politicilor, în atingerea obiectivelor, prin regândirea mecanismelor de coordonare inter-instituționale între autoritățile și instituțiile cu atribuții în domeniu, consolidare instituțională, inclusiv prin investiții în logistica sistemului.

Obiectivele specifice alături de măsurile cuprinse în planul de acțiune relevă viziunea unitară a autorităților și instituțiilor implicate în sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și susțin continuitatea activităților desfășurate care converg la atingerea rezultatelor propuse. În același timp, responsabilitatea implementării acțiunilor concrete, monitorizarea indicatorilor stabiliți, precum și realizarea colaborărilor bilaterale ce se impun sunt apanajul fiecărei instituții/autorități în parte, potrivit domeniului de competență.

OBIECTIV GENERAL 1. Creșterea capacității instituționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului

Obiective specifice:

- 1.1. Asigurarea unei contribuții eficiente a tuturor instituțiilor și autorităților în cadrul sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv prin consolidarea capacității operaționale a acestora.

- 1.2. Consolidarea capacității autorităților și instituțiilor naționale, prin alocarea de resurse specifice adecvate (umane, tehnice și logistice).

OBIECTIV GENERAL 2. Consolidarea permanentă a cadrului legislativ național prin asigurarea corelării acestuia cu Recomandările FATF și cu legislația europeană

Obiective specifice:

- 2.1. Luarea măsurilor necesare realizării obiectivelor stabilite în cadrul Planului de măsuri pentru implementarea recomandărilor constatate ca urmare a runde a V-a de Evaluare Moneyval.
- 2.2. Asigurarea cadrului legislativ național adecvat în materie de CSB/CFT în conformitate cu prevederile finale ce sunt oferite în cadrul noului pachet CSB al UE.
- 2.3. Modernizarea permanentă a cadrului legislativ și urmărirea modificărilor intervenite în standardele internaționale FATF în vederea alinierii legislației naționale.

OBIECTIV GENERAL 3. Dezvoltarea și actualizarea proceselor prin care sunt detectate și administrate riscurile și amenințările de spălare a banilor și de finanțare a terorismului

Obiective specifice:

- 3.1. Creșterea gradului de informare cu privire la riscurile și amenințările de SB/FT prin acțiuni comune ale UIF cu autoritățile de supraveghere, organismele de autoreglementare și asociațiile profesionale și, în egală măsură, prin cooperarea cu alte autorități naționale.
- 3.2. Actualizarea Evaluării Naționale a Riscurilor SB/FT.

OBIECTIV GENERAL 4. Consolidarea culturii naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului

Obiective specifice:

- 4.1. Implementarea unei politici de comunicare publică și de instruire în legătură cu impactul negativ la nivelul societății al fenomenelor SB/FT.
- 4.2. Intensificarea acțiunilor preventive și de remediere, prin creșterea calității și eficienței actului de supraveghere și control efectuat în domeniul CSB/CFT.

OBIECTIV GENERAL 5. Combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului prin mijloace de drept penal

Obiective specifice:

- 5.1. Dezvoltarea capacității instituționale la nivel național de a lupta împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului.
- 5.2. Consolidarea intervenției împotriva criminalității asociate infracțiunilor de spălare a banilor.
- 5.3. Creșterea capacității de identificare, urmărire, indisponibilizare și confiscare a bunurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni.
- 5.4. Dezvoltarea capacității autorităților de aplicare a legii în ceea ce privește investigarea infracțiunii de spălare a banilor, infracțiune cu caracter autonom.

OBIECTIV GENERAL 6. Consolidarea cooperării interne și internaționale pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului

Obiective specifice:

- 6.1. Participarea instituțiilor și autorităților responsabile la activitățile organismelor și instituțiilor Uniunii Europene, ale Consiliului Europei și ale altor organisme internaționale în domeniu, prin

participarea/delegarea/detașarea reprezentanților instituțiilor și autorităților responsabile la reuniuni, plenare, grupuri de lucru.

6.2. Dezvoltarea resurselor tehnice utilizate în schimbul internațional de informații specifice activității CSB/CFT.

6.3. Consolidarea și eficientizarea de către instituțiile responsabile a mecanismelor de cooperare internațională.

6.4. Consolidarea cooperării între autoritățile naționale și internaționale cu atribuții de combatere a infracțiunilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

6.5. Consolidarea cooperării interinstituționale dintre autoritățile de aplicare a legii și adaptarea la noile realități tehnologice.

VI. PROGRAME

Direcțiile de acțiune care sprijină atingerea obiectivelor formulate mai sus și implementarea strategiei sunt prezentate sub forma unor măsuri, detaliate pe obiective:

Pentru Obiectivul strategic general 1, Obiectivul specific 1:

1.1.1. Dezvoltarea sistemelor informatice utilizate la nivelul instituțiilor responsabile în relație cu practicile de succes la nivel european și internațional, precum și cu evoluțiile specifice sectorului; integrarea și interconectarea graduală a unor noi surse de date relevante care să asigure prelucrarea datelor în mod automat și interconectarea acestora în vederea realizării unor soluții integrate.

1.1.2. Îmbunătățirea proceselor de analiză operațională și strategică a informațiilor cu caracter financiar prin:

- dezvoltarea și implementarea unor tehnologii avansate pentru primirea, analiza și prelucrarea eficientă a acestora;
- îmbunătățirea capacităților de detectare și investigare a activităților de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;
- creșterea calității RTS-urilor.

1.1.3. Creșterea capacității organelor de aplicare a legii privind urmărirea, identificarea și indisponibilizarea în vederea confiscării, a bunurilor provenite din infracțiuni prin:

- implementarea la nivelul organelor de aplicare a legii a sistemului integrat de management al datelor privind bunurile indisponibilizate,
- digitalizarea accesului organelor de urmărire penală la evidența tranzacțiilor financiare, în format electronic standardizat.

1.1.4. Contribuția la elaborarea de statistici în domeniul prevenirii și combaterii SB/FT, în funcție de prerogativele și atribuțiile specifice, și analizarea acestora de către toate instituțiile responsabile, după caz.

1.1.5. Întărirea capacității de supraveghere, monitorizare și control în domeniul jocurilor de noroc, în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru combaterea fraudelor și a altor acte ilegale în acest domeniu.

1.1.6. Întărirea capacității de supraveghere, monitorizare și control în domeniul serviciilor financiare în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

1.1.7. Asigurarea accesului instituțiilor financiare la sisteme de verificare a valabilității și validității documentelor de identitate.

1.1.8. Monitorizarea și evaluarea constantă a eficacității Strategiei și a măsurilor adoptate pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

1.1.9. Interconectarea aplicațiilor de profil și a instrumentelor IT, în măsura în care este posibil, în vederea realizării unor soluții integrate de analiză și procesare a datelor și informațiilor specifice.

Pentru Obiectivul strategic general 1, Obiectivul specific 2:

1.2.1. Asigurarea de resurse specifice și adecvate, inclusiv prin specializarea personalului care îndeplinește atribuții în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului pe domeniul de competență al fiecărei instituții și autorități responsabile.

1.2.2. Perfecționarea continuă și îmbunătățirea competențelor specifice ale personalului instituțiilor și autorităților cu atribuții în domeniul CSB/CFT.

1.2.3. Consolidarea resurselor umane ale FIU:

- activităților de analiză operațională și strategică, precum și a celor de supraveghere și control și

- activităților de schimb internațional de informații financiare de tip „intelligence”.

1.2.4. Extinderea accesului UIF la bazele de date adecvate exercitării atribuțiilor conferite prin actele normative specifice, în condițiile legii.

1.2.5. Participarea la demersurile de formare profesională în ceea ce privește combaterea finanțării terorismului, în special referitor la gama largă de potențiale tipologii de finanțare a terorismului.

1.2.6. Creșterea capacității anchetatorilor financiari de a efectua investigații financiare paralele.

1.2.7. Includerea în cadrul programelor de pregătire profesională elaborate la nivelul autorităților de aplicare a legii cu competențe în domeniul combaterii spălării banilor, a unor teme specifice privind investigarea infracțiunilor de spălare a banilor.

Pentru Obiectivul strategic general 2, Obiectivul specific 1:

2.1.1. Revizuirea mecanismelor naționale de tip legislativ și administrativ care să asigure realizarea obiectivelor stabilite în cadrul Planului de măsuri pentru implementarea recomandărilor din Raportul de evaluare mutuală a României de către Comitetul Moneyval, aferent Runderi a V-a, axat în principal pe modificările legislative pentru a crește nivelul de conformitate al României cu cele 40 de recomandări ale FATF.

2.1.2. Consolidarea cadrului normativ primar și secundar de reglementare.

2.1.3. Promovarea în cadrul instituțiilor de aplicare a legii a caracterului autonom al infracțiunii de spălare a banilor, necondiționată de o condamnare pentru infracțiunea premisă/predicat, inclusiv în cazurile de comitere a infracțiunilor premisă/predicat în alte jurisdicții, în conformitate cu Decizia nr. 16 din 8 iunie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

2.1.4. Protejarea teritoriului național și comunitar prin activități de supraveghere și control vamal în domeniul controlului de numerar prin implementarea cadrului legislativ, în concordanță cu reglementările europene și standardele FATF, măsuri care pot contribui la eficientizarea activităților

autorităților cu responsabilități în domeniu și implicit descurajarea OCG specializate în transportul de numerar.

Pentru Obiectivul strategic general 2, Obiectivul specific 2:

2.2.1. Revizuirea legislației naționale în materie de CSB/CFT prin raportare la prevederile finale ce sunt oferite în cadrul pachetului CSB al UE, precum și la propunerile ce vor veni dinspre părțile interesate la nivel național în urma unui amplu proces de consultare.

Pentru Obiectivul strategic general 2, Obiectivul specific 3:

2.3.1. Analizarea oportunității modificării Codului de procedură penală, pentru a asigura accesul direct al organelor judiciare (organele de urmărire penală și judecătorii) la bazele electronice de date deținute sau administrate de organele fiscale, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

2.3.2. Analizarea oportunității modificării art. 249, alin. 4 din Codul de procedură penală - Condițiile generale de luare a măsurilor asigurătorii.

2.3.3. Formularea unor propuneri legislative de modificare/completare a legislației naționale cu privire la înăsprirea regimului sancționator al faptelor de nedeclarare a numerarului la frontierele externe ale României, respectiv introducerea obligativității declarării numerarului la frontierele interne ale României.

2.3.4. Modificarea dispozițiilor referitoare la modalitatea completării Registrului național notarial de evidență a procurilor și revocărilor acestora, în sensul introducerii obligativității interogării registrului RNNEPR, inclusiv în funcție de datele mandatarului (*persoanele chemate să execute dispozițiile cuprinse în contractul de mandat*), nu doar cele ale mandanților (*cei care împuternicesc o altă persoană să facă ceva în numele și pe socoteala lor*).

Pentru Obiectivul strategic general 3, Obiectivul specific 1:

3.1.1. Înțelegerea și aplicarea în mod corect de către entitățile raportoare a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

3.1.2. Creșterea gradului de conștientizare și înțelegere de către entitățile raportoare a nivelului de expunere la riscurile de SB/FT aferent diverselor domenii de activitate, conform Evaluărilor Naționale a Riscurilor.

Pentru Obiectivul strategic general 3, Obiectivul specific 2:

3.2.1. Alocarea resurselor necesare pentru actualizarea Evaluării Naționale a Riscurilor.

3.2.2. Actualizarea Raportului privind evaluarea națională a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

Pentru Obiectivul strategic general 4, Obiectivul specific 1:

4.1.1. Elaborarea de materiale informative privind riscurile spălării banilor și/sau finanțării terorismului în anumite domenii, precum traficul de droguri, traficul de persoane, infracțiuni împotriva mediului, VASP, sectorul imobiliar și servicii fără licență.

4.1.2. Formalizarea de acorduri-cadru de cooperare, inclusiv cu mediul academic și societatea civilă, pentru desfășurarea de campanii de prevenire specifice fiecărui sector vizat, pentru a sensibiliza profesioniștii din sectoarele reglementate cu privire la riscurile de spălare a banilor, finanțare a terorismului și la acțiunile necesare pentru a le diminua.

Pentru Obiectivul strategic general 4, Obiectivul specific 2:

4.2.1. Realizarea de activități de supraveghere și control printr-o abordare eficientă, cu accent pe dezvoltarea supravegherii pe bază de risc, de către toate instituțiile și autoritățile cu competențe în domeniu.

4.2.2. Evaluarea și actualizarea periodică a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului la nivel sectorial, trans-sectorial.

4.2.3. Asigurarea resursei umane specializate necesare dezvoltării capacității instituționale a autorităților de supraveghere.

4.2.4. Dezvoltarea și actualizarea instrumentelor tehnice necesare pentru implementarea procedurilor sau, după caz, a metodologiilor de evaluare sectorială a riscurilor de SB/FT.

4.2.5. Realizarea de instruiți cu entitățile supravegheate, la un interval periodic predefinit, inclusiv prin constituirea de task force-uri cu autoritățile omoloage de supraveghere, în scopul adoptării unor măsuri de practică și implementare comună și unitară, în funcție de nivelul de risc al fiecărui sector vizat.

Pentru Obiectivul strategic general 5, Obiectivul specific 1:

5.1.1. Identificarea și catalogarea formelor de comitere a infracțiunilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului prin actualizarea periodică a tipologiilor de comitere a infracțiunilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

5.1.2. Întocmirea de statistici cuprinzătoare cu privire la toate elementele-cheie relevante pentru eficacitatea și eficiența sistemului CSB/CFT.

5.1.3. Asigurarea resursei umane specializate necesare dezvoltării capacității instituționale a autorităților abilitate, prin crearea unei rețele naționale a procurorilor specializați în combaterea infracțiunilor de spălare a banilor (de la PT, PCA și PICCJ).

5.1.4. Asigurarea resursei umane specializate necesare dezvoltării capacității instituționale a autorităților abilitate prin elaborarea unui ghid de bune practici în materia investigării infracțiunilor de spălare a banilor și a confiscării speciale, respectiv confiscării extinse, urmând a fi incluse și elemente de jurisprudență din practica statelor UE, și diseminarea ghidului către procurori, judecători, ONPCSB, în cadrul unor seminare organizate în acest scop.

5.1.5. Dezvoltarea capacității instituționale a Ministerului Public prin detașarea în cadrul PICCJ și DIICOT de organe de cercetare ale poliției judiciare care vor realiza investigații financiare din dispoziția procurorului de caz.

5.1.6. Asigurarea mijloacelor materiale și financiare necesare dezvoltării capacității instituționale a autorităților abilitate prin achiziția de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a unor software-uri de analiză a informațiilor.

Pentru Obiectivul strategic general 5, Obiectivul specific 2:

5.2.1. Implementarea metodologiilor elaborate la nivelul PICCJ și organizarea de sesiuni de formare și specializare a organelor de urmărire penală în investigarea infracțiunilor de evaziune fiscală, împotriva mediului, informatice, împotriva drepturilor de proprietate intelectuală, contrabandă, trafic de ființe umane, trafic de droguri, corupție și asimilate și realizarea de investigații financiare paralele.

Pentru Obiectivul strategic general 5, Obiectivul specific 3:

5.3.1. Efectuarea demersurilor necesare pentru operaționalizarea completă a sistemului ROARMIS și realizarea pregătirilor necesare pentru implementarea ROARMIS 2.

Pentru Obiectivul strategic general 5, Obiectivul specific 4:

5.4.1. Oferirea de instruire suplimentară autorităților relevante privind desfășurarea anchetelor complexe de spălare a banilor.

5.4.2. Dezvoltarea ghidurilor pentru investigații și urmăriri penale în investigații de spălare a banilor autonome, precum și în spălarea banilor privind infracțiuni premisă comise în străinătate cu structuri complexe.

5.4.3. Monitorizarea investigațiilor care pot conduce la trimeri în judecată și la condamnări în cazuri de spălare a banilor proveniți din străinătate și în cazuri de infracțiuni premisă semnificative non-financiare.

Pentru Obiectivul strategic general 6, Obiectivul specific 1:

6.1.1. Participarea la întâlniri organizate între reprezentanții UIF și cei ai autorităților și instituțiilor responsabile implicate în CSB/CFT cu organismele și instituțiile Uniunii Europene și ale Consiliului Europei.

Pentru Obiectivul strategic general 6, Obiectivul specific 2:

6.2.1. Asigurarea accesului direct al ONPCSB la cât mai multe baze de date posibil pentru schimbul internațional de informații financiare.

Pentru Obiectivul strategic general 6, Obiectivul specific 3:

6.3.1. Consolidarea cooperării internaționale de tip FIU to FIU.

6.3.2. Organizarea de întâlniri periodice între reprezentanții UIF și cei ai autorităților și instituțiilor responsabile implicate în CSB/CFT.

6.3.3. Sporirea potențialului de a face schimb de informații pe cale electronică între ONPCSB și PICCJ.

6.3.4. Consolidarea cooperării internaționale realizată prin asistență reciprocă, schimb de informații și reprezentare în domeniul jocurilor de noroc, conform atribuțiilor stabilite prin actele normative ce reglementează domeniul.

6.3.5. Crearea unui sistem nou centralizat de administrare a cazurilor de cooperare (case management system) sau interconectarea celor existente, care să permită executarea la timp și monitorizarea cererilor de asistență judiciară reciprocă și extrădare.

- 6.3.6. Exploatarea cererilor de MLA și cooperare polițienească internațională primite, ca oportunități de declanșare a investigațiilor privind spălarea banilor și finanțarea terorismului.
- 6.3.7. Dezvoltarea procesului de colectare de date și realizarea de statistici cuprinzătoare privind cooperarea internațională de către autoritățile de aplicare a legii în domeniul spălării banilor.
- 6.3.8. Monitorizarea solicitărilor de asistență în cadrul investigațiilor de spălare de bani în care activitățile infracționale au fost comise în străinătate sau au o legătură cu străinătatea.
- 6.3.9. Dezvoltarea capacității de cooperare cu alte autorități de aplicare a legii în vederea identificării și indisponibilizării bunurilor ce pot forma obiectul unor măsuri de confiscare.
- 6.3.10. Protejarea teritoriului vamal național și comunitar prin activități de supraveghere și control vamal în domeniul controlului de numerar prin consolidarea cooperării transfrontaliere, inclusiv prin participarea la operațiuni comune și realizarea schimbului de informații între autoritățile de aplicare a legilor din România, dar și între acestea și instituțiile, organismele și agențiile UE relevante sau competente.

Pentru Obiectivul strategic general 6, Obiectivul specific 4:

- 6.4.1. Evaluarea sistematică a cererilor de asistență judiciară și de cooperare polițienească internațională pentru a se identifica indicii privind comiterea infracțiunilor de spălare a banilor pe teritoriul României (ipoteza infracțiunilor predicat comise în străinătate).
- 6.4.2. Elaborarea de îndrumări cu privire la prerogativele ANABI de a furniza informații privind bunuri deținute în afara teritoriului României și cu privire la modalitatea în care se va realiza cooperarea judiciară internațională având ca scop identificarea și sechestrarea activelor din străinătate.
- 6.4.3. Întocmirea de acorduri de cooperare între ONPCSB și autoritățile de aplicare a legii, care să cuprindă obligativitatea organizării unor întâlniri periodice între autoritățile menționate.
- 6.4.4. Întocmirea de acorduri de cooperare între ONPCSB, autoritățile de aplicare a legii, registratori, supraveghetori pentru a discuta: (i) măsura în care registratorii și sectorul privat dețin informații adecvate, exacte și la zi privind BR; și (ii) orice măsuri necesare în acest sens.
- 6.4.5. Interconectarea unor sisteme informatice, pentru asigurarea unui suport optim de corelare și valorificare a informațiilor – conectarea sistemelor ECRIS deținute de DNA și DIICOT la sistemul ECRIS GPS.

Pentru Obiectivul strategic general 6, Obiectivul specific 5:

- 6.5.1. Digitalizarea fluxului de informații financiare pe cale electronică dintre autoritățile de aplicare a legii și instituțiile cu atribuții în domeniul spălării banilor.
- 6.5.2. Oferirea de feedback periodic de către autoritățile de aplicare a legii cu privire la calitatea diseminărilor realizate de către instituțiile cu atribuții în domeniul combaterii spălării banilor.
- 6.5.3. Creșterea utilizării canalelor electronice securizate pentru schimbul de informații.

VII. REZULTATE AȘTEPTATE

Efectele preconizate ca rezultat al impactului implementării strategiei, prin atingerea obiectivelor strategice generale și a obiectivelor specifice, sunt prezentate în relație directă cu obiectivele și

măsurile de mai sus, detaliate în mod corespunzător acestora și regăsindu-se împreună cu numerotarea alocată, după cum urmează:

1.1.1. Creșterea eficienței și eficacității instituționale facilitată de automatismele implementate în soluțiile informatice.

1.1.2. Îmbunătățirea calității produsului de analiză financiară al ONPCSB prin:

- creșterea calității rapoartelor de tranzacții suspecte, prin solicitarea entităților raportoare să identifice posibilele infracțiuni principale care stau la baza infracțiunii de spălare a banilor și să facă distincție între rapoartele privind SB, FT și infracțiunile principale,
- reducerea timpului de analiză a informațiilor prin eliminarea proceselor de introducere manuală a datelor.

1.1.3. Creșterea nivelului de recuperare a produselor infracționale de către organele de urmărire penală prin luarea de măsuri asigurătorii, în contextul utilizării eficiente a sistemului de management al datelor, respectiv prin accesul la evidența tranzacțiilor financiare, în format electronic standardizat. Dezvoltarea sistemului ROARMIS – care să conducă la consolidarea capacității instituționale a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, precum și a cooperării între instituțiile cu atribuții în domeniul sechestrării, administrării, confiscării, valorificării și reutilizării bunurilor provenite din infracțiuni, prin modernizarea și eficientizarea proceselor de lucru și a fluxurilor aferente.

1.1.4. Îmbunătățirea modului de gestionare a datelor privind domeniul de competență (exemplu: statistici privind cauze/lucrări/acțiuni/acțiuni de control în domeniul spălării banilor).

1.1.5. Creșterea gradului de conformare la cerințele CSB/CFT.

1.1.6. Creșterea conformității piețelor supravegheate.

1.1.7. Creșterea capacității instituțiilor financiare de prevenire a cazurilor de spălare de bani prin măsuri proactive.

1.1.8. Verificarea modalității de implementare a Strategiei și adaptarea acesteia la realitățile constatate.

1.1.9. Obținerea unui nivel înalt de eficiență prin prelucrarea automată a datelor. Eficientizarea activităților specifice la nivelul fiecărei instituții. Reducerea timpilor aferenți schimbului de informații și prelucrării datelor.

1.2.1. Creșterea nivelului de specializare a personalului din autoritățile și instituțiile cu atribuții în SB/FT. Asigurarea de resurse adecvate și specializarea/instruirea acestora în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului la nivelul tuturor autorităților și instituțiilor responsabile, care să permită alocări de resurse cantitative și calitative pentru reducerea riscurilor SB/FT.

1.2.2. Obținerea unui nivel înalt de eficiență prin asigurarea perfecționării continue a personalului. Obținerea unui nivel adecvat de cunoștințe în cazul specialiștilor responsabili cu realizarea schimbului de informații la standardele impuse la nivel internațional.

1.2.3. Efectuarea, în timp util și eficient, a activităților de analiză operațională și strategică a informațiilor cu caracter financiar prin:

- consolidarea activităților de supraveghere off-site și on-site pe bază de risc prin creșterea calității și a eficienței sesiunilor de instruire a entităților raportoare,
- creșterea numărului de specialiști alocat pentru activitățile de supraveghere, control și instruire a entităților raportoare care intră în portofoliul de supraveghere al instituțiilor și autorităților responsabile.

Îmbunătățirea continuă a calității schimbului de informații și a cooperării de tip FIU to FIU în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și/sau a finanțării terorismului prin livrarea cu operativitate a produsului informațional în schimbul internațional de informații.

1.2.4. Asigurarea accesului FIU la informații în timp util; analiza rapidă a informațiilor utilizând instrumente tehnice.

1.2.5. Creșterea nivelului de cunoaștere/de instruire a personalului.

1.2.6. Creșterea nivelului de recuperare a produselor infracționale de către organele de urmărire penală prin luarea de măsuri asigurătorii ca urmare a investigațiilor financiare paralele de calitate realizate de către personalul specializat în domeniu.

1.2.7. Creșterea nivelului de cunoaștere/de instruire a personalului.

2.1.1. Alinierea legislației din domeniul CSB/CFT la standardele FATF și europene; creșterea calificativelor acordate conformității tehnice în cadrul evaluării Moneyval cu privire la conformitatea legislației României cu cele 40 recomandări FATF.

2.1.2. Alinierea legislației din domeniul CSB/CFT la standardele FATF și europene; creșterea calificativelor acordate conformității tehnice în cadrul evaluării Moneyval cu privire la conformitatea legislației României cu cele 40 recomandări FATF.

2.1.3. Alinierea modului de aplicare a legislației din domeniul CSB/CFT la standardele FATF și europene; creșterea calificativelor acordate conformității tehnice în cadrul evaluării Moneyval cu privire la conformitatea legislației României cu cele 40 recomandări FATF.

2.1.4. Implementarea legislației din domeniul CSB/CFT la standardele FATF și europene; creșterea calificativelor acordate conformității tehnice în cadrul evaluării Moneyval cu privire la conformitatea legislației României cu cele 40 recomandări FATF.

2.2.1. Alinierea permanentă a legislației din domeniul CSB/CFT la standardele europene. Obținerea de calificative ridicate în cadrul diferitelor misiuni de evaluare UE.

2.3.1. Simplificarea și fluidizarea procesului de colectare a datelor și informațiilor necesare soluționării cauzelor penale cu implicații directe în soluționarea cu celeritate a dosarelor penale.

2.3.2. Creșterea ratei de indisponibilizare în timp util a activelor în vederea confiscării și, implicit, creșterea gradului de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni. Indisponibilizarea cu celeritate a bunurilor folosite la/provenite din săvârșirea de infracțiuni, cu implicații directe în posibilitatea ulterioară a confiscării acestora.

2.3.3. Creșterea capacității autorităților cu atribuții în domeniu care ar facilita în mod considerabil eforturile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

2.3.4. Creșterea capacității autorităților cu atribuții în domeniu de identificare a beneficiarului real în cazul convențiilor care au ca obiect acordul liber de voință exprimat în fața notarului, în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și/sau a finanțării terorismului. Influențarea în mod favorabil a derulării cercetărilor, contribuind la o înțelegere cât mai bună a situației de fapt existente în cauză și la aflarea adevărului, prin existența unei evidențe a mandatarilor.

3.1.1. Creșterea gradului de conformare la obligațiile legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, conformare constatată în acțiunile de supraveghere și control asupra entităților supravegheate. Îmbunătățirea și creșterea gradului de conștientizare la nivelul entităților raportoare privind riscurile de SB/FT.

3.1.2. Prioritizarea activităților de atenuare a riscurilor: creșterea focalizării atenției și alocarea resurselor entităților raportoare asupra clienților din sectoare ce presupun riscuri majore identificate, având ca efect diminuarea situațiilor în care entitățile sunt folosite în activități infracționale de SB/FT.

3.2.1. Elaborarea la timp a Evaluării Naționale a Riscurilor în formă actualizată. Asigurarea unor date actualizate în mod periodic privind riscurile SB/FT la nivel național și sectorial.

3.2.2. Implementarea unei abordări adecvate pe bază de risc ca urmare a actualizării Evaluării Naționale a Riscurilor. Cunoașterea și înțelegerea aprofundată a riscurilor generate de spălarea banilor și/sau finanțarea terorismului la nivel național și în domenii cheie.

4.1.1. Cunoașterea și înțelegerea aprofundată a riscurilor generate de spălarea banilor și/sau finanțarea terorismului în domenii cheie. Creșterea gradului de conștientizare la nivelul societății și al entităților raportoare asupra riscurilor și asupra impactului negativ al fenomenului SB/FT în anumite domenii.

4.1.2. Cunoașterea și înțelegerea aprofundată a riscurilor generate de spălarea banilor și/sau finanțarea terorismului în sectoarele vizate.

4.2.1. Concentrarea resurselor către ariile cu risc SB/FT mai ridicat. Optimizarea raportului dintre sancțiunile acordate și gravitatea faptelor de încălcare a legislației specifice identificate. Creșterea gradului de conformare a entităților raportoare. Creșterea înțelegerii și aplicarea în mod corect de către entitățile raportoare a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

4.2.2. Asigurarea de date corecte și actualizate asupra riscurilor SB/FT la nivel sectorial, trans-sectorial în vederea susținerii procesului de supraveghere și control pe bază de risc.

4.2.3. Întărirea capacității autorităților de supraveghere de a asigura derularea activităților specifice.

4.2.4. Implementarea eficientă a unei supravegheri pe bază de risc la nivelul autorităților competente.

4.2.5. Scăderea repetabilității unor fapte similare de încălcare a legislației specifice, identificate prin acțiuni de follow-up ale autorităților.

5.1.1. Specializarea resurselor umane de la nivelul autorităților și instituțiilor cu atribuții în CSB/CFT.

5.1.2. Obținerea de informații actualizate privind fenomenul de SB/FT.

5.1.3. Specializarea continuă și îmbunătățirea colaborării între profesioniștii implicați în CSB.

5.1.4. Creșterea eficienței specialiștilor implicați în investigarea infracțiunilor de spălare a banilor prin perfecționarea profesională a procurorilor, judecătorilor și analiștilor financiari, prin elaborarea unui ghid de bune practici care să includă cele mai eficiente metode de investigare, depistare și confiscare a produselor infracțiunilor, inclusiv bazat pe experiența statelor UE. Specializarea resurselor umane de la nivelul autorităților cu atribuții în CSB/CFT.

5.1.5. Creșterea numărului de investigații financiare realizate în cadrul dosarelor penale cu implicații directe în soluționarea cu celeritate a cauzelor și creșterea gradului de identificare/urmărire/indisponibilizare/confiscare a bunurilor folosite la/provenite din săvârșirea de infracțiuni.

5.1.6. Creșterea numărului de investigații financiare realizate în cadrul dosarelor penale cu implicații directe în soluționarea cu celeritate a cauzelor și creșterea gradului de identificare/urmărire/indisponibilizare/confiscare a bunurilor folosite/provenite din săvârșirea de infracțiuni.

5.2.1. Creșterea capacității de efectuare de investigații de calitate la nivelul autorităților de aplicare a legii și implicit îmbunătățirea nivelului de recuperare a produsului infracțional. Specializarea resurselor umane de la nivelul autorităților cu atribuții în CSB/CFT.

5.3.1. Operaționalizarea aplicației ROARMIS la nivelul instituțiilor publice implicate în procesul de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni, respectiv judecători, procurori, grefieri, ofițeri de poliție judiciară, inspecți ANABI, inspecți ANAF, personalul desemnat din cadrul unităților bancare din România, personalul desemnat din cadrul Ministerului Justiției. Implementarea proiectului “Dezvoltarea sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni (ROARMIS 2), modernizarea site-ului de prezentare a instituției și a portalului ANABI pentru derularea licitațiilor electronice”, finanțat prin Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR) în cadrul Componentei nr. 7 „Transformare digitală”, Investiția 4. „Digitalizarea sistemului judiciar” din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

5.4.1. Specializarea continuă a profesioniștilor implicați în anchetarea cauzelor de spălare a banilor.

5.4.2. Asigurarea unor anchete efective, la standarde de calitate ridicate, în cazul infracțiunilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

5.4.3. Asigurarea unei practici judiciare coerente în materia infracțiunilor de spălare a banilor autonome/a infracțiunilor de spălare a banilor proveniți din infracțiuni comise în străinătate.

6.1.1. Îmbunătățirea colaborării și a schimbului de informații între instituțiile și autoritățile implicate în domeniul prevenirii și combaterii SB/FT.

6.2.1. Produs informațional complex livrat în mod operativ; baze de date statistice îmbunătățite la nivelul ONPCSB. Creșterea calității produsului informativ livrat partenerilor externi cu funcții similare.

6.3.1. Timp redus de răspuns.

6.3.2. Creșterea capacității de efectuare a investigațiilor financiare la nivelul sistemului național de CSB/CFT prin:

- realizarea unor produse financiare de calitate;
- realizarea schimbului de experiență între personalul implicat în CSB/CFT pentru identificarea și soluționarea cazurilor complexe de SB care implică modele sau scheme mai complexe de tranzacții între persoane aflate în legătură.

6.3.3. Diseminarea informațiilor în timp util către autoritățile de aplicare a legii. Transmiterea de către UIF a produselor de analiză financiară către autoritățile de aplicare a legii într-un mod eficient.

6.3.4. Consolidarea cooperării internaționale în domeniul CSB/CFT.

6.3.5. Executarea la timp și monitorizarea cererilor de asistență judiciară reciprocă și extrădare.

6.3.6. Creșterea capacității organelor de aplicare a legii de exploatare a cererilor de MLA și cooperare internațională prin declanșarea de investigații privind spălarea banilor.

6.3.7. Consolidarea cooperării internaționale prin creșterea capacității autorităților de aplicare a legii de colectare a datelor specifice în domeniul spălării banilor, rezultate ca urmare a cooperării internaționale și analiza acestora în vederea exploatării, evaluării măsurilor dispuse și schimbului de date cu alte jurisdicții.

6.3.8. Creșterea numărului de investigații privind spălarea banilor în care activitățile infracționale au fost comise în străinătate sau au legătură cu străinătatea, mai ales în ceea ce privește investigarea spălării banilor cu caracter autonom.

6.3.9. Creșterea numărului ordinelor internaționale de indisponibilizare/confiscare.

6.3.10. Creșterea numărului de cazuri privind nedeclararea numerarului identificate.

6.4.1. Creșterea capacității organelor de aplicare a legii de exploatare a cererilor de cooperare judiciară și de cooperare polițienească internațională prin declanșarea de investigații privind spălarea banilor.

6.4.2. Îmbunătățirea cooperării internaționale, în vederea recuperării mai eficiente a bunurilor provenite din activități infracționale, contribuind la combaterea spălării banilor și a altor infracțiuni. Specializarea resurselor umane de la nivelul autorităților de aplicare a legii cu atribuții în CSB/CFT.

6.4.3. Facilitarea și îmbunătățirea colaborării între ONPCSB și autoritățile de aplicare a legii.

6.4.4. Facilitarea și îmbunătățirea colaborării autorităților implicate în domeniul CSB.

6.4.5. Simplificarea procesului de generare a datelor statistice. Evitarea unor anchete paralele. Eficientizarea anchetelor penale.

6.5.1. Creșterea eficienței și eficacității cooperării interinstituționale.

6.5.2. Îmbunătățirea calității și eficienței diseminărilor cu scopul luării de măsuri ferme de prevenire și combatere în domeniul spălării banilor.

6.5.3. Accelerarea schimbului de informații prin utilizarea canalelor electronice.

VIII. INDICATORI DE IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE

Indicatorii pe baza cărora se va măsura evoluția implementării Strategiei în funcție de obiectivele strategice generale și de obiectivele specifice sunt stabiliți după cum urmează:

1.1.1. Gradul de conformare la cerințele AMLA. Crearea sistemului automat de raportare la BNR.
1.1.2. Identificarea numărului de cazuri de SB/FT care au fost inițiate pe baza informațiilor diseminate de UIF prin:

- reducerea timpului de efectuare a analizei financiare a informațiilor (reducere stoc lucrări),
- îmbunătățirea calității informațiilor primite și diseminate de UIF (feedback din partea autorităților de aplicare a legii).

Numărul de rapoarte de feedback către entitățile raportoare

1.1.3. Valoarea bunurilor indisponibilizate prin măsuri asigurătorii de către organele de urmărire penală. Procentul cazurilor în care bunurile au fost efectiv confiscate, raportat la numărul total de dosare penale în care au fost dispuse măsuri asigurătorii în vederea confiscării. Valoarea bunurilor/activelor efectiv confiscate.

1.1.4. Culegerea de date cantitative și calitative relevante pentru domeniul supravegheat.

1.1.5. Numărul de rapoarte de monitorizare și evaluare a riscurilor întocmite. Resursele umane și materiale alocate.

1.1.6. Resursele alocate: umane, tehnice, bugetare și logistice.

1.1.7. Numărul cauzelor în care au fost identificate situații de utilizare a documentelor de identitate neconforme în demersuri de spălarea banilor.

1.1.8. Gradul de îndeplinire a obiectivelor raportate la termene intermediare stabilite în funcție de termenul final.

1.1.9. Resursele umane alocate (număr de personal raportat la numărul de ore de muncă dedicate domeniului). Resursele tehnice și logistice specifice alocate. Numărul soluțiilor de analiză care permit procesarea și prelucrarea datelor și informațiilor specifice în mod integrat, raportat la complexitatea acestora.

1.2.1. Număr de persoane specializate/instruite în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

1.2.2. Numărul, tipul și complexitatea evenimentelor de formare, conferințe, schimburi de experiență și de bune practici.

1.2.3. Număr de specialiști alocat pentru activitățile de analiză operațională și strategică, de supraveghere și control, de schimb internațional de informații financiare și participarea specialiștilor la evenimente de instruire.

1.2.4. Număr de acorduri încheiate cu autorități și instituții publice, pentru acces baze de date.

1.2.5. Număr de evenimente de formare, conferințe, schimburi de experiență și de bune practici.

1.2.6. Număr de investigații financiare paralele realizate de către personalul specializat în domeniul investigațiilor financiare.

1.2.7. Numărul temelor specifice în domeniul spălării banilor elaborate în vederea pregătirii profesionale a personalului. Număr de evenimente de formare, conferințe, schimburi de experiență și de bune practici.

2.1.1. Măsuri legislative sau de ordin administrativ adoptate/puse în practică, raportat la necesitățile identificate. Numărul și gravitatea deficiențelor constatate prin raportul de evaluare și remediate.

2.1.2. Formularea eventualelor propuneri de revizuire, de consolidare, a cadrului normativ primar de reglementare. Modificări ale cadrului normativ secundar elaborate, adoptate și intrate în vigoare.

2.1.3. Numărul de dosare penale ce au ca obiect infracțiunea de spălare a banilor, cercetată ca infracțiune autonomă. Numărul sesiunilor organizate de către autoritățile de aplicare a legii prin care sunt diseminate bune practici privind cauzele ce au ca obiect infracțiunea de spălare a banilor, cercetată ca infracțiune autonomă.

2.1.4. Numărul de cazuri de numerar nedeclarat descoperite. Numărul de rețineri temporare a numeralului.

2.2.1. Formularea propunerilor legislative în timp util pentru transpunerea directivelor în termenele impuse de UE.

2.3.1. Analiză realizată, cu propuneri de acțiune.

2.3.2. Analiză realizată, cu propuneri de acțiune.

2.3.3. Calitatea calificativelor acordate de Moneyval în rapoartele de evaluare.

2.3.4. Evidențierea în Registrul național notarial de evidență a procurilor și revocărilor acestora, inclusiv a dispozițiilor referitoare la mandatar.

3.1.1. Gradul de conformare a entităților raportoare la obligațiile incidente în domeniul CSB/CFT. Număr de materiale diseminate.

3.1.2. Integrarea informațiilor comunicate în procesele interne ale entităților raportoare. Raportul dintre resursele alocate de entitățile raportoare și nivelul de risc SB/FT. Gradul de conștientizare și înțelegere al entităților raportoare cu privire la riscurile de SB/FT aferent diverselor domenii de activitate, conform Evaluărilor Naționale a Riscurilor. Gradul de conformare a entităților raportoare la obligațiile incidente în domeniul CSB/CFT.

3.2.1. Alocarea de resurse la nivelul instituțiilor și autorităților componente ale Consiliului Interinstituțional.

3.2.2. Stabilirea calendarului de activități asumate la nivelul Consiliului Interinstituțional (Decizia 454/02.09.2022). Aprobarea Evaluării Naționale a Riscurilor în formă actualizată în cadrul termenului stabilit.

4.1.1. Numărul de materiale informative elaborate și modalitatea de diseminare a acestora.

4.1.2. Numărul de acorduri încheiate, raportat la complexitatea/conținutul acestora, numărul de task force-uri sau reuniuni tehnice de profil între autoritățile și instituțiile responsabile.

4.2.1. Raportul dintre resursele alocate de autoritățile competente și nivelul de risc SB/FT al sectoarelor/entităților vizate. Gradul de conformare a entităților raportoare la obligațiile incidente în domeniul CSB/CFT.

4.2.2. Elaborarea și actualizarea periodică a rapoartelor de evaluare a riscurilor SB/FT la nivel sectorial, trans-sectorial.

4.2.3. Numărul de sesiuni de formare a personalului autorităților de supraveghere, raportat la complexitatea acestora. Numărul de specialiști care beneficiază de training. Numărul de participanți. Numărul de personal alocat activității CSB/CFT în cazul autorităților de supraveghere integrate (prudențial și CSB/CFT).

4.2.4. Dezvoltarea și actualizarea unor indicatori, metodologii, proceduri privind aplicarea supravegherii pe bază de risc, concentrând resursele către ariile care prezintă un risc superior SB/FT.

4.2.5. Gradul de repetabilitate a unor fapte similare de încălcare a legislației specifice, identificate prin acțiuni de follow-up ale autorităților.

5.1.1. Elaborarea rapoartelor privind tipologiile de comitere a infracțiunilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

5.1.2. Elaborarea statisticilor în cauză.

5.1.3. Crearea unei rețele naționale a procurorilor specializați în combaterea infracțiunilor de spălare a banilor (de la PT, PCA și PICCJ).

5.1.4. Elaborarea ghidului. Implementarea ghidului în practică – numărul de instituții care au adoptat ghidul în activitatea lor. Numărul de seminare organizate. Numărul de participanți.

5.1.5. Numărul de ofițeri/agenți de poliție detașați în cadrul PICCJ și DIICOT pentru a realiza investigații financiare din dispoziția procurorului de caz. Numărul de investigații financiare realizate de către organe de cercetare ale poliției judiciare detașate în cadrul Ministerului Public.

5.1.6. Achiziția software-urilor de analiză a informațiilor.

5.2.1. Numărul sesiunilor de pregătire în care au fost prelucrate metodologiile în cauză. Numărul de sesiuni de formare. Numărul de participanți.

5.3.1. Sistem operațional. Demersuri de implementare realizate; Gradul de adoptare ROARMIS - Procentul de instituții publice care utilizează activ ROARMIS în activitățile lor zilnice (evoluția mediei per trimestru). Număr utilizatori per instituție (evoluția mediei per trimestru/instituție). Număr de înregistrări sechestre/confiscări per entitate/instituție. Numărul de utilizatori instruiți. Activități de pregătire finalizate pentru implementarea ROAMIS 2.

5.4.1. Numărul de sesiuni de formare.

5.4.2. Elaborarea și implementarea ghidurilor.

5.4.3. Indicatorii statistici privind numărul de trimiteri în judecată având ca obiect infracțiuni de spălare a banilor/finanțare a terorismului.

Indicatorii statistici privind rata de condamnare în cauzele având ca obiect infracțiuni de spălare a banilor/finanțare a terorismului.

6.1.1. Numărul de participări la reuniuni, plenare, grupuri de lucru, raportat la complexitatea/dimensiunea evenimentului.

6.2.1. Existența unui produs informațional complex livrat în mod operativ. Constatarea creșterii calității produsului informativ livrat partenerilor externi cu funcții similare.

6.3.1. Reducerea timpului de răspuns în cazul schimbului de informații de tip FIU to FIU.

6.3.2. Îmbunătățirea schimbului de informații operaționale la nivel național (număr de întâlniri organizate).

6.3.3. Transmiterea de către UIF a produselor de analiză financiară către autoritățile de aplicare a legii într-un mod eficient. Implementarea soluției tehnice pentru transferul de informații pe cale electronică între ONPCSB și PICCJ.

6.3.4. Nivelul schimbului de informații operaționale la nivel internațional, eficiența măsurilor dispuse în contextul descris.

6.3.5. Sistem nou realizat/sisteme interconectate.

6.3.6. Numărul investigațiilor privind spălarea banilor declanșate de către organele de aplicare a legii ca urmare a exploatării cererilor de MLA și cooperare internațională primite.

6.3.7. Implementarea procesului tehnic de colectare de date în vederea realizării de statistici pentru a sprijini analiza multifuncțională la nivel național în domeniul spălării banilor.

6.3.8. Numărul cererilor de asistență în cadrul investigațiilor privind spălarea banilor în care activitățile infracționale au fost comise în străinătate sau au legătură cu străinătatea.

6.3.9. Numărul de întâlniri, conferințe, seminarii și sesiuni de lucru comune organizate cu alte autorități de aplicare a legii. Numărul de sesiuni de formare organizate pentru personalul implicat în cooperarea internațională. Numărul cazurilor de cooperare între autoritățile de aplicare a legii prin care au fost identificate bunuri reprezentând produse infracționale, urmate de măsuri de indisponibilizare a acestora în vederea confiscării. Datele statistice privind ordinele internaționale de indisponibilizare/confiscare.

6.3.10. Numărul de operațiuni comune în care alături de AVR au participat și alte autorități și instituții competente.

6.4.1. Numărul investigațiilor privind spălarea banilor declanșate de către organele de aplicare a legii ca urmare a exploatării cererilor de asistență judiciară și de cooperare polițienească internațională primite.

6.4.2. Elaborarea materialelor informative și diseminarea acestora. Numărul de ghiduri/documente de îndrumare elaborate cu privire la atribuțiile ANABI și modalitățile de cooperare internațională.

6.4.3. Elaborarea acordului de cooperare. Numărul de întâlniri organizate.

6.4.4. Numărul de acorduri întocmite, numărul de întâlniri organizate.

6.4.5. Identificarea modalității tehnice de interconectare.

6.5.1. Dezvoltarea și implementarea unor soluții tehnologice care să permită schimbul informațiilor financiare pe cale electronică între autoritățile de aplicare a legii și instituțiile cu atribuții în domeniul spălării banilor.

6.5.2. Numărul de feedback-uri transmise de către autoritățile de aplicare a legii cu privire la calitatea diseminărilor realizate de către instituțiile cu atribuții în domeniul combaterii spălării banilor.

6.5.3. Instituții partenere cu care se realizează schimbul de informații în format electronic (număr, grad de creștere).

IX. INSTITUȚII ȘI AUTORITĂȚI IMPLICATE ÎN IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Instituțiile și autoritățile implicate în elaborarea și implementarea Strategiei sunt cele menționate în capitolul introductiv, cu referire la rețeaua interinstituțională pentru elaborarea și implementarea Strategiei și au responsabilitățile enumerate în Planul de acțiune aferent Strategiei.

X. IMPLICAȚII BUGETARE

Autoritățile și instituțiile prevăzute la cap. I continuă procesul de recrutare de personal performant care să suplimenteze deficitul de personal existent la nivelul tuturor structurilor de specialitate ale instituției/iilor. Totodată, stabilirea de salarii competitive, care să asigure o salarizare motivantă proporțională cu responsabilitatea și complexitatea muncii desfășurate, rămâne o preocupare permanentă.

Asigurarea creditelor bugetare de la ordonatorul principal de credite, necesare susținerii financiare a măsurilor și rezultatelor așteptate formulate în Strategie și în planul de acțiune aferent este o prioritate a UIF Romania.

Totodată, finanțarea implementării măsurilor prevăzute în Planul de acțiune aferent Strategiei naționale, ce vizează activitățile fiecărei instituții/autorități în parte, se asigură din bugetul propriu al acestora, în limita fondurilor alocate cu această destinație și a competențelor și a atribuțiilor specifice.

Identificarea și dezvoltarea mecanismelor financiare, inclusiv a componentelor legislative pentru punerea în aplicare a acestora, va contribui la consolidarea rolului UIF Romania și a celorlalte instituții naționale implicate și la creșterea capacității de reacție a acestora la dinamica fenomenului.

XI. IMPLICAȚII ASUPRA CADRULUI JURIDIC

Autoritățile și instituțiile responsabile contribuie la asigurarea cadrului legal în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului prin transpunerea în legislația națională a instrumentelor juridice europene.

Inițiativele legislative de modificare a unor acte normative se vor realiza conform planului de lucru aprobat de Guvern, la propunerile ONPCSB corelate cu recomandările Moneyval.

De asemenea, monitorizarea și actualizarea cadrului legislativ național în materie de CSB/CFT trebuie să includă urmărirea modificărilor intervenite în standardele internaționale FATF precum și prevederile finale ce vor fi oferite în cadrul noului pachet CSB al UE.

XII. CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE DE VIITOR ÎN CONTEXTUL ADOPTĂRII ȘI INTEGRĂRII NOILOR TEHNOLOGII

Adoptarea și integrarea noilor tehnologii la nivelul autorităților și instituțiilor cu atribuții în domeniul CSB/CFT din România reprezintă un pas important pentru îmbunătățirea eficienței operaționale și analitice. Utilizarea tehnologiilor avansate, cum ar fi analiza de tip big data și inteligența artificială, poate consolida capacitatea acestora de a identifica și investiga mai eficient schemele complexe de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

În același context, integrarea blockchain-ului în procesele de monitorizare a tranzacțiilor ar putea contribui la creșterea transparenței și verificabilității în cadrul sistemului financiar, sporind astfel capacitatea de prevenire și detectare.

Cu toate acestea, pe măsură ce se vor adopta aceste inovații, este crucial să ne concentrăm și asupra securității cibernetice și protecției datelor. Implementarea soluțiilor de securitate cibernetică avansate este esențială pentru a proteja datele sensibile și informațiile operaționale în fața amenințărilor digitale în creștere. Aderarea la standardele globale de securitate cibernetică și protecția datelor este crucială pentru menținerea integrității și încrederii în sistemul de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Colaborarea cu organizații internaționale și parteneri de tehnologie poate oferi autorităților și instituțiilor din România oportunități de a împărtăși bune practici și de a accesa resurse și expertiză suplimentare.

În perspectivă, adaptabilitatea la evoluțiile tehnologice continue va fi esențială pentru a asigura că sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului din România răspunde nevoilor și eforturilor de combatere a infracțiunilor financiare la nivel internațional și amenințărilor digitale într-un mediu în continuă schimbare.